8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I grupa | Cena 200 lir | Leto XXXIV. Št. 65 (9977) | TRST, sobota, 18. marca 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ITALIJANSKO GLAVNO MESTO ŠE VEDNO V TESNEM OBROČU CESTNIH BLOKOV

Teroristi najbrž niso zapustili Rima Med preiskavo baje priprli več oseb

Gianfranca Morena so priprli, ker sumijo, da se je udeležil ugrabitve in večkratnega umora - Policija našla bel fiat 128, s katerim naj bi peljali Mora Nad sto hišnih preiskav - Obdukcija trupel petih agentov Morove straže

RIM — Rimski kvestor De Francesco je imel zvečer tiskovno konferenco, na kateri je bil prisiljen priznati, da so med preiskavo o ugrabitvi predsednika KD Mora in pokolu njegove osebne straže, priprli (najprej je bilo rečeno, da so ga aretirali) 32-letnega Gianfranca Morena, za katerega sumijo, da je vpleten v ugrabitev in v umor. De Francesco sicer ni hotel povedati, kako so prišli do Morena, vendar kaže, da so ga ustavili v mestni četrti Camilluccia, prav tisti, v kateri je prišlo do atentata in ugrabitve. Rimski kvestor je tudi dal razumeti, da gre za popolnoma normalen ukrep v teku tako obširne preiskave, kot je ta, ki se trenutno odvija v Rimu in v vsej Italiji.

Prav tako kaže, o tem sicer ni nobenih točnih podatkov, ker uradni krogi vztrajno molčijo, da so preiskovalci priprli še nekaj oseb, vendar se ne ve, niti kje, niti koliko jih je. Morena bo v prihodnjih 48 urah moral zaslisati namestnik državnega pravdnika Infelisi, ki bo moral ali odrediti njegovo aretacijo, ali pa ga izpustiti na svobodo. Moreno je trenutno v zaporu Regina Coeli.

To je sicer tudi edini večji uspeh, do katerega so prišli preiskovalci, ki so sicer na podlagi verodostojnih pričevanj izdelali tudi identikita dveh brigadistov. Slednja so že razmnožili, vendar ju še niso objavili, ker so še neuradni. Pri izdelavi identikitov, ki jima preiskovalci pripisujejo velik pomen, je sodeloval tudi odvetnik računskega dvora, ki je povedal, da je videl peterico zločincev, ki so bili oblečeni v letalske uniforme, že dobro uro pred atentatom pred barom, pred katerim se je odigrala tragedija. Potrdil je, da je bilo pet oseb oblečenih v uniforme in ne štiri, kot so trdili drugi očividci. Odkrili so tudi trgovino, kjer so rdeči brigadisti kupili uniforme. Gre za manjšo trgovino z gledališkimi kostumi. V Rimu so medtem izvedli nad 100 hišnih preiskav, predvsem v mestni četrti, kjer je prišlo do ugrabitve. Pri tem so sodelovali karabinjerji in policija, medtem ko so imeli finančni stražniki v glavnem nalogo, da postavijo cestne bloke. Preiskovalci so še vedno prepričani, da ugrabitelji niso zapustili glavnega mesta in da se še vedno kje sklivajo, čeprav so samozvani rdeči brigadisti poslali sporočilo, v katerem trdijo, da je Moro zaprt daleč od Rima in da bodo v kratkem poslali oblastem njegovo fotografijo.

V noči med četrtkom in petkom pa so odkrili bel fiat 128, s katerim so ugrabitelji odpeljali Mora, potem ko so ga premestili iz prvega fiata 132. Zanimivo je, da so ga našli prav v Ul. Licinio Calvo, kjer so odkrili tudi fiat 132. Policija trdi, da ga v četrtek tam ni bilo. Na prednjem desnem delu so odkrili sledove krvi, kar naj bi potrjevalo dejstvo, da je eden od ugrabiteljev ranjen. Zadnja okna so bila prelepljena s časopisi, tako da ni bilo mogoče videti, kdo sedi na zadnjih sedežih. Policija je medtem tudi odkrila, da so ugrabitelji vgradili tako v beli fiat 128, ki so ga našli ponoči, kot v modri fiat 132, ki so ga našli neposredno po ugrabitvi, policijske sirene, kar naj bi jim omogočilo, da bi se izognili cestnim blokom. Vsi so si sicer edini, da se ugrabitelji niso poslužili siren.

Preiskovalci so včeraj temeljito pregledali Morov fiat 130 ter alfetto, s katero so se vozili trije člani njegove straže. Predvsem so ugotovili, da so teroristi streljali izredno točno. Na alfetti so prešteli 7 lukenj na prednjih levih vratih in 10 na zadnjih levih vratih. Tudi natančen pregled fiata 130 potrjuje, da so bili atentatorji zelo točni in da so skrbno nazili, da ne bi zadeli Mora. Vse krogle se prebile ali vetroban ali na sprednja stranska okna, niti ena sama ni zadela karoserije. Medtem ko je bila pred prednjimi sedeži prava mlaka krvi, ni bilo na zadnjih o krvi niti sledu.

Včeraj so izvedli obdukcijo trupel petih članov Morove straže. Dva karabinerja in trije agenti javne varnosti so bili zadeti z največ sedmimi kroglami in z najmanj tremi. Vsi, razen podčastnika Leonardija, ki je sedel na desnem prednjem sedežu Morovega fiata 130, so bili zadeti z leve strani, kar potrjuje dinamiko atentata, kot so jo rekonstruirali preiskovalci. Oba karabinjerja sta umrla pod streli iz samokresov, trije policaji pa pod rafali iz brzostrelk. Podčastnika Leonardija so zadeli s sedmimi streli, od katerih sta bila dva, eden v glavo in drugi v srce, smrtna. Tudi karabinjerja Riccija so ubili s sedmimi kroglami, od katerih so bile tri smrtne. Policijski podčastnik Zizzi, ki je podlegel poškodbam v bolnišnici, je umrl zaradi nezadržne krvavitve, ki so mu jo povzročile tri krogle v trebuh. Jozzino, ki je najbrž skočil iz avta in skušal odgovoriti na ogenj, pa je padel, potem ko je bil zadet petkrat in sicer trikrat v vrat, enkrat v prsi in enkrat v stegno. Naj omenimo še, da so zadnjega agenta ranili z najmanj sedmimi kroglami. Pet žrtev terористov bodo pokopali že danes.

Balistični izvedenci, ki so si ogledali krogle, so prepričani, da so se teroristi poslužili samokresov «nagant» in «tokarev» ter brzostrelk MAB. Tokarev je avtomatični samokres, ki so ga začeli še pred drugo svetovno vojno proizvajati v Sovjetski zvezi, kot odgovor na nemški mauser. Potem so ga proizvajali tudi v Kitajski in Jugoslaviji. Nagant je češki revolver, ki ima to značilnost, da nanj lahko nataknemo dušilec zvokov, kar je za revolverje redkost. Z brzostrelko MAB je italijanska vojska razpolagala že leta 1938 in nekatere enote so še vedno oborožene z njo. MAB lahko izstreli do 550 nabojev na minuto, ima pa to pomanjkljivost, da je precej dolg. Temu pa se ponavadi teroristi izognejo, tako da odžagajo del kopita. (if)

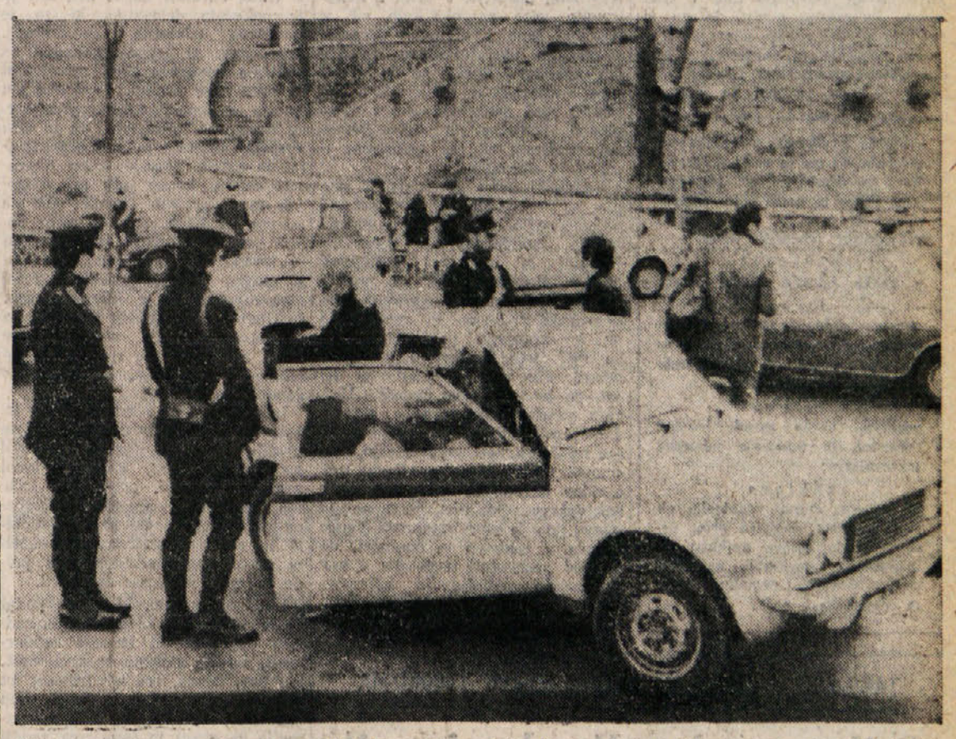

V okviru preiskave o Morovi ugrabitvi in o pokolu petih članov njegove telesne straže so policija, karabinjerji in finančni stražniki izvedli vrsto hišnih preiskav, medtem ko so bili na vseh cestah, ki peljejo iz mesta, številni cestni bloki, kjer so se morali šoferji ustaviti, da so varnostni organi pregledali vozila. Pri taki kontroli je zgubil življenje star znanec policije, ki se je bloku skušal izogniti in je umrl pod policijskimi kroglami (Telefoto ANSA)

DANES NA POBUDO MLADINSKIH ORGANIZACIJ

Rimska mladina na ulice proti terorju in nasilju

Živahne razprave v šolah in univerzah o zadnjih krvavih dogodkih

RIM — Množični spontani odgovor, ki ga je italijansko ljudstvo dalo teroristom z udeležbo v splošni stavki in demonstracijah, ki so ji sledile, je morda najboljši dokaz, da «strategija ustrahovanja» ni obrodila sadov, čeprav se nasa nad italijansko demokracijo in preizkuša njene živce že celo desetletje. Na ulicah italijanskih mest ni nastala praznina, v kateri se lahko gibljejo poklicni «killerji», pač pa so jih napolnile delavske množice s svojimi zastavami in gesli.

Ni šlo za osamljen primer kolektivne samozavesti, kot poudarja v svojem sporočilu tajništvo federacije CGIL-CISL-UIL, pač pa za začetek splošne mobilizacije in pojasnjevanja v zvezi z zapleteno tematiko javnega reda. Delavci, uradniki in uslužbenci raznih strok so včeraj redno vrnili na delovna mesta, kjer pa se bo njihova akcija nadaljevala. Sindikalno gibanje namerava namreč sklicati več sestankov na delovnih mestih, kjer bodo razpravljali o dolžnostih pri zaščiti demokratičnega reda, poročih vprašanjih policije in sodstva, kakor tudi o tem, kako je mogoče ozdraviti nagnite strukture italijanske družbe, iz katerih se poraja nasilje in z njim tudi terorizem.

O teh problemih so včeraj razpravljali tudi študentje in dijaki italijanskih šolah in univerzah. Prav med mladino se je namreč zadnje čase uveljavljal nekak besedni radikalizem in dokajšnja strpnost do pojavov nasilja. Miti «ilegalcev» v boju proti osovraženi družbi so bili krepko ukoreninjeni in so spremljali degeneracijsko krizo razočaranja ob propadlih idealih globalne kontestacije sistema. Razumljivivo je, torej, da so razprave na šolah in univerzah potekale v znatno različnem tonu kot med delavci, ki so od vsega začetka spoznali, da je terorizem njihov zaklet sovražnik in ni z njim moten noben kompromis.

Da bi izkoristili trenutek splošnega razmišljanja in preverjanja med mlado študentsko generacijo so rimska vodstva mladinskih gibanj demokratičnih strank sklenila mobilizirati mladino na današnji manifestaciji, s katero bodo izrazili svojo privrženost demokratičnemu sistemu in prezir za izzivalno nasilje.

Mladi komunisti, socialisti, republikanci, demokristjani, aklisti, liberalci, člani «zvez brezposelnih» in mladi delavci, člani federacije CGIL-CISL-UIL, se bodo zbrali na velikem rimskem trgu in od tod krenili v sprevodu po mestnih ulicah. Za manifestacijo vlada precejšnje zanimanje, saj bo od njenega uspeha odvisno, ali bo mogoče preprečiti nadaljnje koketiranje s terorizmom, ki je še posebno močno na rimskem vseučilišču. Naj mimogrede omenimo, da so demokratične sile pozvale rektorja in profesorje rimske univerze naj nadaljujejo s poukom in sodelujejo z demokratičnimi študenti, ki hočejo izmiti in poraziti zagovornike nasilja in terorja.

Rimska demonstracija pa ne bo edina. Sindikalno gibanje namerava tudi v prihodnjih dneh nadaljevati dialog z mladino, predvsem z dijaki, da se z njimi resno pogovori o načinu, kako zaščititi demokratični red in v tem okviru rešiti družbena vprašanja, zaradi katerih se mladi večkrat čutijo osamljene in se predajajo utvaram o uspešnosti nasilja. (st. s.)

Titova poslanica Leoneju ob Morovi ugrabitvi

BEOGRAD — Jugoslovanski predsednik Tito je poslal italijanskemu predsedniku Leoneju brzojavko, v kateri izraža svoje ogorčenje in zaskrbljenost ob vesteh o ugrabitvi Alda Mora in ob prelivanju krvi, do katerega je prišlo v Rimu. Tito poudarja, da je Moro veliko prispeval k miroljubnemu mednarodnemu sodelovanju, slonečemu na prijateljstvu, enakopravnosti in medsebojnem razumevanju med narodi in državami. Kot predsednik vlade in kot minister za zunanje zadeve je Moro dal tudi velik osebni prispevek razvoju prijateljskih odnosov in sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Tito zaključuje svojo brzojavko Leoneju z izražanjem želje, da bosta Italija in svet lahko še mnogo časa računala na dragoceno delo te ugledne osebnosti.

ANDREOTTI SE JE V PALAČI CHIGI SESTAL S TAJNIKI KPI, KD, PSI, PSDI IN PRI

Za sedaj še neznani ukrepi za zaščito javnega reda o katerih so se dogovorili na «vrhu» vladne večine

Craxi je mnenja, da je bilo doseženo bistveno soglasje - Vse demokratične sile se obvezujejo, da bodo spodbujale sodelovanje vseh državljanov pri vzdrževanju javnega reda in obrambi demokracije

RIM — V trenutku hude napetosti je mehanizem vladne večine stopil v veljavo in bo verjetno obrodil tudi določene rezultate. Andreotti je namreč že predvčerajšnjim, ko so se načelniki skupin dogovorili o «zaupnici po naglem postopku» obljubil, da bo še naslednjega dne sklical «vrh» tajnikov petih strank vladne večine in se z njimi dogovoril o morebitnih nujnih ukrepih za zaščito javnega reda in boj proti terorizmu.

Res so se včeraj popoldne sestali z Andreottijem tajniki strank vladne večine: Berlinguer, Zaccagnini, Craxi, Romita in Biasini. Trajal je štiri ure, vendar se o sklepih ni izvedelo nič. Niti besedice. Ko so zapuščali vladno palačo so tajniki strank dobesedno odbijali obleganje časnikarjev in odgovarjali na njihova vprašanja s kratkimi, mrmrajočimi stavki. Le Craxi je dal pozitivno noto, ki je lahko pomenljiva, ko je dejal: «Vse je šlo v redu». Berlinguer pa je izjavil, da bo «spoštoval obvezo o molku».

Na koncu srečanja tajnikov vladne večine so razdelili sporočilo, v katerem je rečeno, da so «proučili notranje stanje in določili skupek ukrepov, ki naj okrepijo strukture sil javnega reda, njihovo koordinacijo in organizacijsko okrepitev sodstva». Dogovorili so se tudi o nekaterih «nujnih ukrepih», vendar o teh niti besede, tudi zato, ker je še treba «proučiti nekatere tehnično juridične aspekte». Vsekakor je namen teh ukrepov doseči «učinkovit preventivni boj s terorizmom». V ta namen se politične sile vladne večine obvezujejo, da bodo «sodelovale z vlado v psihološki akciji, ki naj omogoči podporo demokratičnemu redu ob splošnem sodelovanju vseh državljanov».

Okoliščine ugrabitve posl. Mora in ukrepe, ki jih je podvzel, so bile tudi predmet jutranjega sestanka medministrskega koordinacijskega odbora za varnost, v katerem so poleg ministrskega predsednika Andreottija, notranjega ministra Cossige in obrambnega ministra Ruffinija še zunanji minister Forlani, minister za finance Malfatti, za industrijo Donat Cattin, generala Santovito in Grassini za varnostno in obveščevalno službo, poveljnik karabinjerjev Corsini, načelnik glavnega štaba De Sena, poveljnik finančne straže Giudice, poveljnik policije Parlato ter šef kabineta ministrskega predsednika Milazzo.

Tudi o tem jutranjem sestanku ni bilo nobenih informacij, čeprav je jasno, da so proučili ukrepe, o katerih je nato stekla razprava na popoldanskem srečanju tajnikov vladne večine. Zdi se, da so vsekakor govorili tudi o možnosti, da bi oklicali «stanje izjemne nevarnosti», ki daje v izjemnih primerih (kot so potresi, katastrofe ali veliki neredi) znatno široke pristojnosti prefektom in drugim državnim organom pregona.

Sploh se v tem trenutku molči o vsem. Ni gotovo niti vedeti, koliko raznih agentov deluje trenutno v Rimu in sodeluje pri iskanju ugrabiteljev Alda Mora. Prav tako ni bilo mogoče izvedeti nič o dejavnosti na Viminalu, kjer je sedež notranjega ministrstva.

Zavite v tančico neprodornega molka so bile tudi seje vodstev strank vladne večine. Vodstvo KD se je zbralo okoli poldne. Člane vodstva je še vedno navdajala osuplost, čeprav so vsi poudarjali, da je treba ohraniti hladno kri. Nekateri, kot na primer Granelli, so se spraševali, kako reagirati na morebitno zahtevo po zamenjavi med Morom in zaprtimi brigadisti. Spraševali so se tudi, kakšne politične posledice za KD bo imela Morova ugrabitev.

Na vprašanje o morebitnih pogajanjih odgovarjajo vsi enako: KD bo to proučila z največjo odgovornostjo in odločnostjo.

O tem, kakšne ukrepe je nameravala KD predložiti ostalim partnerjem vladne večine, niti besede. Bodrato je povedal samo, da gre za «celo pahljačo predlogov», vendar poudarja, da «KD ne namerava predlagati izjemnih ukrepov, ki bi bili nedemokratični ali celo protiustavni».

Glede političnih pobud je Zaccagnini sprva nameraval predlagati tri velike protestne shode KD, toda Cossiga ga je prepričal, naj tega ne počenja, ker bi policija morala skrbeti za varnost teh shodov in razpolaga s premalo agenti.

Tudi na sedežu vodstva KPI niso zadostili radovednosti časnikarjev. Sestalo se je tajništvo KPI, o tem, kaj so sklenili pa naj bi spregovoril Gian Carlo Pajetta, vendar je povedal samo, da se KPI čuti vezana na rezerviranost in da zato ne namerava objaviti svojih predlogov. Dodal pa je nekaj pomembnega, ker dokazuje lojalnost komunistov do sistema vladne večine: «Naši predlogi niso dokončni in ni rečeno, da bodo taki, kot tisti, ki bodo uresničeni. Gre pač za predlog KPI k reševanju problemov, vendar moramo kot člani večine upoštevati di voljo drugih strank.»

Pajetta je vsekakor priznal, da so razpravljali tudi o «govoricah, naj bi oklicali stanje javne nevarnosti in drugih stvareh».

Pajetta je nato spregovoril o govoricah, naj bi Italiji ponudila pomoč svojih tajnih služb tudi ZR Nemčija. Pajetta je bil tu kategoričen: «Italija mora biti predvsem prepričana, da nobena od teh tajnih služb ni vpletena v zadevo». Časnikarji so ga takoj vprašali, če torej KPI misli, da so za «rdečimi brigadami» tuje obveščevalne službe, vendar ni hotel povedati nič: «Nič drugega ne mislim kot to, kar sem rekel», vsekakor pa je dodal, da «imajo rdeče brigade krepko organizacijo in sredstva, ki jih ni lahko najti», zato je treba raziskati tudi te okoliščine.

Edini, ki so izjavili, kaj hočejo in kaj mislijo predlagati drugim strankam vladne večine, so bili socialdemokrati. Romita je namreč dejal, da je PSDI za «izjemne zakone» in ukrepe, «upravnega in zakonskega značaja, kakršne so stranke še včeraj odklanjale».

Vsekakor so pojasnili, da bodo strokovnjaki strank vladne večine danes pregledali sprejete sklepe in izdelali dokončne osnutke ukrepov.

CANDIDA ĆURZI

Jutri v Franciji drugi krog volitev

PARIZ — Francozi bodo šli jutri drugič na volitve, da bi odločali o sestavi novega parlamenta. Dejstvo, da si je levica na prvem krogu prejšnjo nedeljo zagotovila relativno večino glasov, nikakor še ne pomeni, da bodo leve stranke dobile relativno večino tudi v parlamentu; nasprotno, predvidevanja zadnjega trenutka pripisujejo rahlo prednost sedanji vladni koaliciji, ki bi utegnila ohraniti, pa čeprav le za las, večino poslanskih mest.

Dogodki v Italiji so medtem postali glavni argument volilne kampanje. Govorniki desnice in centra prepričujejo volivce, da sedanja vladna koalicija v Franciji le ni dala tako slabih rezultatov, kajti v sosednih državah je položaj mnogo slabši. Na levi pa odgovarjajo, da je razraščanje terorizma v Italiji sad tridesetletnega vladanja konservativnih sil in da bo samo korenit preokrat v francoski politiki lahko preprečil, da bi se tudi v Franciji dogajalo to, kar se danes dogaja v Italiji.

Gladovna stavka nemških anarhistov

BONN — Werner Hoppe, Helmuth Pohl, Wolfgang Beer in Bernd Geburtig, štirje obsojenci iz skupine Baader Meinhof so v hamburškem zaporu začeli z gladovno stavko. Zahtevajo, da nemške oblasti izročijo dokumentacijo v zvezi s smrtjo Baaderja, Raspeja in Enslinove v steinhammskem zaporu, mednarodni preiskovalni komisiji. Četverica tudi zahteva, da jih oblasti smatrajo za vojne ujetnike ter z njimi ravnajo po ženevskih določilih.

Adolfo Salinas zahteva odstop generala Banzerja

LA PAZ — Nekdanji bolivijski predsednik Adolfo Salinas je zahteval, da državni poglavar Hugo Banzer odstopi. Vlada je namreč odkrito podprla kandidaturo generala Pereda Asbuna, predstavnika oboroženih sil, na prihodnjih volitvah, ki bodo 9. julija. Kandidaturo Asbuna je Salinas označil kot nesprejemljivo zablodo, kajti bolivijske oborožene sile niso nobena stranka, ampak le državna institucija. Julijske volitve naj bi bile po odločitvi generala Banzerja prvi korak k postopnemu uvajanju demokracije v Boliviji.

Remo Orlandini izgnan iz Španije

MADRID — Španska vlada je izgnala iz države fašista Rema Orlandinija, vendar ni znano, kam. Pred nekaj dnevi so španske oblasti odbile italijansko zahtevo o izročitvi fašista, ki je vpleten v poskus državnega udara princa Junia Valeria Borgheseja.

Kot so izjavili predstavniki španske vlade bodo iz države izgnani vsi tuji ekstremisti.

ZDA PREDLAGAJO POSEG MODRIH ČELAD V JUŽNEM LIBANONU

Izraelsko letalstvo in topništvo očitno ne razlikuje civilnih objektov od vojaških. Tole vozilo, v katerem se je peljala skupina beguncev, je zgorelo na cesti blizu pristanišča Tir. Koliko je bilo nedolžnih žrtev?

BEJRUT — Izraelski ministrski predsednik Begin se bo jutri ali v ponedeljek odpravil v Washington. Spremljala ga bosta zunanji minister Dajan in morda obrambni minister Weizman. Krvava dogodka zadnjega tedna, teroristični atentat v predmestju Tel Aviva in nič manj zločinski napad na južni Libanon v torek ponoči, bosta po vseh znakih sodeč še bolj zapletla možnosti za dosego pravičnega in trajnega miru na Bližnjem vzhodu. Izraelu pa sta že nudila dovolj argumentov za vztrajanje na dosedanjih trmastih in nepopustljivih stališčih. Medtem ko bi bili izraelski voditelji če ne bi bilo vmes krvavih dogodkov na pogovorih z ameriškim predsednikom precej razoroženi, se je položaj zdaj bistveno spremenil. Prevladuje mnenje, da bodo v Washingtonu obravnavali predvsem najnovejši razvoj in še posebej zasedbo južnega dela Libanona medtem ko bodo bistvena vprašanja, tista zaradi katerih so pogajanja za miroljubno rešitev zašla v slepo ulico (v kolikor niso bila že od vsega začetka obsojena na neuspeh), odložili na prihodnje srečanje. Izrael bo tako pridobil na času, kar bo nedvomno izkoristil za utrjevanje postojank na zasedenih področjih, kar bo kasneje spet otežilo pogajanja. Ključno in nujno vprašanje ki se poraja v tem trenutku je, kako prisiliti Izrael na umik iz Libanona. To najbrž ne bo lahka stvar, kajti Tel Aviv je že jasno povedal, da ne bo umaknil vojaštva, dokler ne bo prišlo do sprejemljivega sporazuma, ki naj zagotovi varne meje in predvsem prepreči Palestincem, da bi se povrnili na področje, od koder so bili pravkar pregnani. Izrael se ogreva, skupaj z ZDA za intervencijo mirovnih sil OZN. V mnogočem je zdaj odvisno, kako bodo na ta predlog odgovorili Sovjeti, ki so, po dobro informiranih krogih, v stalnem stiku z Belo hišo. Včeraj je libanonski zunanji minister sprejel sovjetskega ambasadorja v Bejrutu Soldatova, kmalu zatem pa še britanskega. Menda sta se velesili že nekako načelno sporazumeli. Iz New Yorka namreč poročajo, da je iz pogovorov, ki jih je imel generalni tajnik OZN Kurt Waldheim s sovjetskim veleposlanikom, mogoče razumeti, da Moskva ne bi nasprotovala taki rešitvi, v kolikor bi se zanjo izrekle tudi neposredno prizadete strani. Pogoj pa je seveda, da se Izraelci umaknejo. Mirovne sile naj bi sestavljali oddelki zahodnih držav, držav socialističnega tabora ter neuvrščenih. Tudi Kairo ne bi bil nasproten posegu mirovnih sil OZN, vendar pod pogojem, da Izrael prizna Palestincem pravico do obstoja in do samoodločbe. Seveda je predpogoj, da se Izraelci umaknejo iz Libanona. Za tako rešitev pa bi se najbrž izrekel tudi Libanon.

Ogorčenim obsodbam izraelske intervencije se je včeraj pridružil tudi jugoslovanski predsednik Tito. Kakor poroča agencija Tanjug, je Tito označil izraelski napad kot eno najhujših kršitev neodvisnosti in ozemeljske nedotakljivosti suverene in neuvrščene države. Tito je še dejal, da je za svetovno javnost zdaj zadnja priložnost, da se zoperstavi izraelski ekspanzionistični politiki.

Sinoči se je v stekleni palači v New Yorku sestal varnostni svet Združenih narodov, da bi razpravljal o posledicah izraelske vojaške intervencije ter o ameriškem predlogu, da bi v južni Libanon poslali modre čelade.

Sklicanje sveta sta včeraj zjutraj zahtevala, čeprav iz drugačnih razlogov Izrael in Libanon. Izrael se je v svoji zahtevi skliceval na protestno pismo, ki ga je že v ponedeljek izročil in v katerem so obtožbe na račun nenehnih terorističnih dejanj. Libanon pa se je za sklic varnostnega sveta odločil šele po posvetu z veleposlaniki velikih sil in spričo vojaškega napada. Zaradi pozne ure še ni znano, katera zahteva je prišla na dnevni red zasedanja.

V medarabskih odnosih velja zabeležiti zanimivo vest. Sirija in Irak, ki sta si bila vseskozi sovražno razpoložena, sta dosegla sporazum. Sirija bo preko svojega ozemlja dovolila pošiljanje iraške pomoči Palestincem.

Izčrpnih in predvsem točnih poročil o poteku vojaških akcij tretji dan izraelskega napada na južni Libanon ni. Na podlagi nasprotujočih si vesti si je težko ustvariti vtis dejanskega stanja. Iz izraelskih virov poročajo, da je včeraj v glavnem potekala očiščevalna akcija brez večjih spopadov, iz česar se da sklepati, da je glavnina Palestincev že bila pregnana preko reke Litani. Drugače zvenijo poročila iz palestinskega tabora, ki zatrjujejo, da so tudi včeraj potekali na nekaterih območjih ostri boji. Iz libanonskih virov poročajo o letalskih napadih na nekatera taborišča na severu države, medtem ko so vest o napadu izraelske mornarice v okolici pristanišča Tir sinoči zanikali. Prav tako je težko napraviti vsaj približen obračun žrtev. Izraelci naj bi v treh dneh izgubili samo 17 mož, nekaj desetin pa je ranjencev. Palestinske izgube pa naj bi znašale že nad dvesto mrtvih in na stotine zajetih. Kolikšne so žrtve med civilnim prebivalstvom ni znano, čeprav bo najbrž obračun prav tu najbolj tragičen.

ODLOČEN GLAS TRŽAŠKE OBČINE IN POKRAJINE NA SINOČNJIH IZREDNIH ZASEDANJIH

Ljudska mobilizacija v obrambo demokratičnih ustanov

Svetovalci soglasno odobrili resolucijo o zatiranju kriminalnega nasilja - Pozitivna ocena takojšnjega odgovora množic na atentat na predsednika KD Mora

Protestno resolucijo proti atentatu na predsednika KD Alda Mora, ki so jo v enakem besedilu obravnavali istočasno tudi v tržaškem občinskem svetu, je na sinočnji izredni seji pokrajinskega sveta predložil in obrazložil v imenu odbora predsednik Ghersi. Poudaril je, da pomeni ta dogodek tragično potrditev emergenčnega stanja in da se je treba strokovno organiziranemu in učinkovitemu terorizmu postaviti v bran z mobilizacijo vseh razpoložljivih sil, z odpravo senc v državnih organih, s strogim uveljavljanjem obstoječih zakonov. Boriti se je treba proti razširjanju negotovosti in strahu med prebivalstvom, z okrepitvijo politične in državljanske angažiranosti, da se terorizem izolira in premaga.

Spričo izrednega, dramatičnega položaja, ki sta jo ustvarila ugrabitev predsednika KD, poslanca Alda Mora in umor petih pripadnikov sil javnega reda, tržaški pokrajinski (občinski) svet

s o č u s t v u j e

z veliko žalostjo družin žrtev;

i z r a ž a

popolno zaupanje in prepričano podporo silam javnega reda, ki so trdo angažirane v obrambi demokratičnih ustanov;

i z r e k a

pozitivno oceno zaradi hitrega odgovora in takojšnje udeležbe prebivalstva;

z a h t e v a

da ustavni organi zagotovijo ob tem groznem atentatu proti državi, ki je gotovo najhujši od ustanovitve republike, najodločnejšo obrambo demokratičnega in republiškega reda.

Načelniki vseh svetovalskih skupin so v svojih posegih potrdili najodločnejšo obsodbo kriminalnega izpada, solidarnost z njegovimi žrtvami in odločnost premagati nasilje. Brezigar (SSk) je omenil Morove zasluge za odpiranje sodelovanja z levico in zatrdil, da se je strategija prevrata začela že 1947. leta v Portelli delle Ginestre, liberalec Pampanin je dejal, da se je ob tem dogodku ljudstvo strnilo okrog uradne države, Devescovi (PSDI) je označil atentat na Mora kot vojno akcijo, Foscarini (PRI) pa je predlagal tudi izredne ukrepe za povrnitev ugleda države. Socialist Carbone je izjavil, da je atentat sprožil vzpon ponosa v ljudstvu in poudaril, da je moč premagati terorizem z modernizacijo policije in ustvarjanjem zaupanja med njo in prebivalstvom, kateremu je treba tudi povrniti zaupanje v državo in njeno sposobnost razvoja in spreminjanja. Iskra (KPI) je poudaril, da je treba ohraniti mirno kri, kot jo je pokazalo delavstvo, ki se je množično udeležilo manifestacij. Zmedenost je treba premagati s trdnejšo povezavo med množicami in državnimi organi. Demokristjan Locchi je omenil mednarodne zveze teroristov, obžaloval, da ni bila obsodba atentata povsod brezpogojna in zatrdil, da je treba napraviti nasilju konec tudi pri njegovih manj groznih izpadih, kot na primer na šolah. Zato je treba poseči tudi po izrednih sredstvih, da se izvede «demokratična represija» v okviru ustavne ureditve. Pred glasovanjem, ki je bilo soglasno, je Ghersi v zaključkih ugotovil, da ni dovolj represija, ampak da je treba tudi odpraviti razloge za socialno emarginacijo, ki ustvarjajo ugodna tla nasilju.

Izrednega dela včerajšnje seje tržaškega občinskega sveta so se udeležili tudi sen. Gerbčeva, vladni komisar Marrosu, glavni državni pravdnik Zumini, predsednik sodišča Giannuzzi ,komandant vojaškega prezidija, tržaški škof, sindikalni in politični predstavniki, deželni svetovalci, predstavnik sil javne varnosti in druge osebnosti.

Uvodno poročilo, ki ga je podal župan Spaccini, poleg obsodbe zadnjih dogodkov in izrazov solidarnosti, izraža globoko zaskrbljenost, ker smo danes, več kot trideset let po osvobodilni borbi, še vedno priča naraščanju nasilja, ki hoče s strategijo napetosti in terorizma zadati smrten udarec republiškim institucijam in družbeni ureditvi. Sedaj je potrebna odločnost, toda to nas ne sme zavesti, da izpustimo izpred oči zakone in demokracijo, ki so podlaga našemu obstoju. V tem trenutku, je zaključil župan, morajo politične in sindikalne sile, državna oblast zagotoviti red, demokracijo, sožitje s tem, da vzpodbudijo nov smisel za dolžnost.

Sledili so posegi predstavnikov strank, zastopanih v občinskem svetu. Tako je Dolhar za SSk izjavil, da ni težko povedati nekaj priložnostnih besed, težje pa je izraziti nekaj misli, ki bi res kaj pripomogle in dodal, da je od nas samih odvisno, če bomo okrepili demokratične institucije in zaupanje. Pri tem, je nadaljeval, smo zlasti Slovenci občutljivi, saj so prav manjšine tiste, ki prve občutijo na lastni koži vsak udarec, ki ga utrpi demokracija.

Rossetti (KPI) je s svoje strani naglasil, da so tokrat Italija, naše mesto in delavski razred dali odločen udarec stranki strahu. Za izhod iz krize je potrebna solidarnost, enotnost. Prav tem procesom enotnosti so hoteli zadati smrtni udarec.

Rinaldi (KD), potem ko se je zahvalil za izraze solidarnosti, je odločno naglasil, da danes ne gre samo za človeško tragedijo, tu gre za obstoj demokracije v Italiji. Hoteli so zaustaviti proces solidarnosti in premostitev gospodarske in družbene krize. Obsodil je vsako obliko ekstremizma tako levega kot desnega in naglasil, da mora vsakdo ohraniti lastno identiteto v pluralizmu. Za boj proti terorizmu, je še dodal, pa niso potrebni izjemni zakoni, zadostujejo ti, ki jih imamo.

V GOSTEH PRI SKGZ

Danes uradni obisk delegacije koroške ZSO

Včeraj v popoldanskih urah je dopotovala v Trst osemčlanska delegacija Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, ki jo vodita predsednik dr. Franci Zwitter in dipl. ek. Feliks Wieser. Delegacija prihaja na uradni obisk k Slovenski kulturno-gospodarski zvezi.

Razgovori med obema osrednjima organizacijama Slovencev v Italiji in v Avstriji, se bodo začeli danes dopoldne ob 9. uri in se po poldne nadaljevali v Gorici, kjer si bodo gostje ogledali tudi gradbišče Kulturnega doma. Delegaciji si bosta izmenjali informacija o trenutnem položaju obeh narodnostnih skupnosti in posredovali izkušnje v boju za dosego pravic, ki jima pritičejo po notranjih zakonih obeh držav in njunih mednarodnih obvezah.

Sinoči so si koroški gostje ogledali v tržaškem Kulturnem domu predstavo igre «Vrtinec» makedonskega avtorja Kole Čašula.

TAKOJŠNJE REAKCIJE NA BLAZEN IZBRUH TERORIZMA

Odločne obsodbe krajevnih političnih in družbenih sil

V četrtek zvečer se je sestal na izredni seji pokrajinski odbor Krščanske demokracije. Seje v palači Diana so se udeležili tudi predstavniki ozemeljskih sekcij in drugi predstavniki stranke, med temi deželni tajnik Coloni, podpredsednik deželnega odbora Stopper, župan Spaccini in predsednik pristaniške ustanove Zanetti.

Sejo je začel pokrajinski tajnik Rinaldi, ki je v daljšem govoru opozoril na vrsto atentatov, ki so jih v zadnjem času prevratniške skupine zagrešile nad predstavniki stranke. Te skupine se dobro zavedajo — je naglasil Rinaldi — da se z napadi na krščansko demokracijo izpodjedajo demokratične inštitucije in svoboščine v Italiji. Zdaj so naperili svoje zločinsko delovanje na enega izmed najvidnejših predstavnikov stranke, na človeka, ki je vedno skušal pravilno doumeti razvojne spremembe v italijanskem socialnem življenju, kar velja še posebej za obdobje zadnjih deset let. V tem dramatičnem momentu je nujno, da se vse zdrave sile v državi strnejo in enotno nastopajo, preudarno a vendar odločno, v obrambo demokratičnih struktur. Vsi si zato moramo prizadevati — je dejal Rinaldi — da bomo v Trstu kakor v vsej Italiji vzpostavili čim večjo solidarnost vsega prebivalstva.

Na seji sta spregovorila tudi župan Spaccini in deželni tajnik Coloni, ki sta kakor že poprej Rinaldi izrazila ostro obsodbo krvavega dogodka v Rimu, poudarila solidarnost tržaške KD z ugrabljenim predsednikom A. Morom in pozvala vse člane in volivce krščanske demokracije v skupen boj proti delovanju prevratniških sil v državi.

Nasilju in terorju je nemudoma odgovorilo tudi miljsko prebivalstvo. Na skupnem sestanku so stranke, sindikalne organizacije, tovarniški sveti in načelniki političnih skupin odobrili sklep občinskega odbora, da se nemudoma skliče seja občinskega sveta. Prebivalstvo se je te seje množično udeležilo in dalo še en dokaz svoje demokratične in antifašistične zavesti ter budnosti.

Resolucija, ki so jo odobrili, se zaključuje s trditvijo, da demokracija in demokratične institucije zahtevajo mobilizacijo in budnost vseh državljanov ter stalne pobude, tako sedaj kot v prihodnosti, ki naj bodo očiten dokaz družbene pravičnosti in obnove.

V okviru protestnih in solidarnostnih manifestacij ob zadnjih tragičnih dogodkih v Rimu je bila sinoči na Proseku v priredbi rajonske konzulte za zahodni Kras javna manifestacija, katere se je udeležilo veliko ljudi tako iz Križa kot s Proseka in Kontovela. Manifestacijo so podprle in se njej pridružile sekcije KD, KPI, PSI, SSk, vaške športne in prosvetne organizacije, ANPI - VZPI, Zveza žensk ter ACLI. Shod je otvoril začasni predsednik rajonske konzulte Zacchigna, ki je v svojem kratkem nagovoru obsodil teroristično dejanje, ugrabitev predsednika krščanske demokracije Alda Mora in pozval občinstvo k budnosti. Nato so še v imenu KD spregovorili dr. Bettio, tajnik proseško - kontovelske sekcije KPI Ravel Kodrič, tajnik PSI s Proseka in Kontovela Milan Čuk, predstavnik ACLI, predsednik kriške sekcije ANPI - VZPI Gigi Bogatec ter predstavnica ZŽI Vida Minucci. Govorniki so opozorili prisotne na nevaren trenutek, ki ga doživlja naša država in še enkrat pozvali vse k budnosti in demokratični enotnosti. Ob koncu so prisotni soglasno izglasovali protestno resolucijo.

Tudi rajonska konzulta za Valmauro in Naselje sv. Sergija je na izredni seji obsodila ugrabitev predsednika KD Alda Mora in pozvala vse demokratične sile, naj branijo državo pred podobnimi terorističnimi izpadi, kajti le tako se bo v državi ohranila demokracija.

Obsodbi zadnjih dogodkov se je pridružila tudi rajonska konzulta za Sv. Vid - Staro mesto, ki v svojem dokumentu zahteva čimprejšnjo izsleditev krivcev in njihovih mandatorjev. To je edini način, poudarja konzulta, da se učinkovito zoperstavimo tem, ki v zmedi zasledujejo svoje mračne cilje.

Uredništvo našega dnevnika je včeraj poslalo direktorju osrednjega glasila Krščanske demokracije v Rimu «Il Popolo», posl. Corradu Belciju, naslednje brzojavno sporočilo:

Spoštovani direktor, ugrabitev predsednika Vaše stranke posl. Alda Mora, med katero je izgubilo življenje pet članov njegovega varnostnega spremstva, je vzbudila globok in dramatičen odmev tudi med Slovenci v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Kot dnevnik slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki se odločno bori za utrditev demokratičnih inštitucij in demokratičnega reda v državi, Vam izražamo ob tem izredno hudem atentatu na družbeni demokratični red, ki ima svojo osnovo v odporniškem gibanju, našo antifašistično in demokratično solidarnost.

Kolektiv
Primorskega dnevnika
Trst

Protestni shodi v tovarnah in na šolah

Delavske množice so najpomembnejša sila, ki lahko zajamči javni red, demokratični razvoj in izolacijo prevratniških skupin v državi. To je ena izmed ugotovitev, ki smo jih slišali na četrtkovem zborovanju na Trgu Goldoni, kjer se je množica Tržačanov in prebivalcev iz okoliških krajev spontano sestala, da bi izpričala svoj gnev ob zadnjem zločinskem podvigu Rdečih brigad v Rimu. Delavska manifestacija, smo tudi slišali, je le prvi izraz odločnega in brezkompromisnega boja, ki ga bodo italijanski demokratični državljani in v prvi vrsti italijanski delavci, morali odslej voditi proti vsem poskusom, da bi določene mračnjaške sile — pri katerih «je rdeča samo barva zločinsko prelite krvi» — oropale Italijo demokratičnih inštitucij, ki si jih je priborila z odporniškim gibanjem.

Tržaško delavstvo se dejansko ni omejilo na to, da je izpričalo svojo najodločnejšo obsodbo terorističnega delovanja neonacifašističnih tolp na skupnem zborovanju, temveč je s protesnim gibanjem nadaljevalo tudi včeraj, medtem ko se nove pobude pripravljajo za prihodnji teden. Včeraj so se namreč delavci sestali na raznih shodih v tovarnah in na drugih delovnih mestih, tako na primer v miljski ladjedelnici Alto Adriatico, v glavni bolnišnici in v čistilnici Aquila v Žavljah. Prihodnji teden bodo podobni shodi tudi v drugih tovarnah na Tržaškem in drugod v Furlaniji - Julijski krajini.

Tudi študirajoča mladina se je včeraj zbrala na raznih shodih: v zavodu «Volta» se je skupščine udeležilo okrog 500 študentov, prisotni pa so bili Poli za KPI, Trebbi za sindikalno zvezo CGIL-CISL-UIL in Scarpa za KD. Shode so imeli tudi dijaki slovenskega znanstvenega in klasičnega liceja, dijaki zavoda «Petrarca» in dijaki zavodov «Galvani», «Da Vinci», «Sandrinelli», Instituta za geometre in Navtične šole. Shod je bil skupen, in sicer v dvorani Avditorija. Dijaki so izglasovali skupno resolucijo, v kateri je izrečena ostra obsodba najnovejšega zločinskega podviga Rdečih brigad, hkrati s tem pa dijaki opozarjajo na nevarnost, ki jo stopnjujoče se rovarjenje prevratniških skupin predstavlja za demokratične inštitucije v državi, med temi tudi za šolske strukture.

Skupnega shoda v Avditoriju so se udeležili dijaki šol, ki ne razpolagajo s primerno dvorano. Zavod «Da Vinci» pa je zastopal le del dijakov, medtem ko so bili drugi zbrani na podobnem shodu na šoli. V tej zvezi je celica komunistične mladine pri tem zavodu sinoči izdala krajše poročilo, v katerem poudarja, da je za to cepitev dijakov v dve skupini krivo šolsko skrbništvo, ki do zadnjega trenutka ni izdalo dovoljenje za organizacijo shoda na šoli. Tudi vsebina brzojavke, s katero je skrbništvo odgovorilo na ustrezno prošnjo prizadetih dijakov, — brzojavka je prispela v času, ko bi se moral shod že začeti — je bila generična in nejasna, kar je še povečalo zmedo med dijaštvom.

S seje koordinacijskega odbora šolskih svetov

Sinoči so se sestali v dvorani Primož Trubar NŠK v Ul. sv. Frančiška 20 zastopniki osnovnošolskih in zavodnih svetov. Razprava je tekla o nalogah koordinacijskega odbora, ki naj bi začasno nadomeščal neustanovljeni slovenski šolski okraj. Govor je bil tudi o zakonskem osnutku za ustanovitev slovenskega šolskega okraja, ki ga je sestavil deželni odbornik Mizzau. Spričo odsotnosti zastopnikov nekaterih šolskih in zavodnih svetov, je bilo sklenjeno, da bo prihodnja seja koordinacijskega odbora v prostorih NŠK v petek, 31. marca, ob 18. uri.

Izvoljeno predsedstvo pokrajinskega šolskega sveta

V ponedeljek, 13 tm., se je v prostorih liceja «Dante Alighieri» prvič sestal pokrajinski šolski svet. Na seji so izvolili tudi predsedstvo sveta. Predsednik je prof. Adolfo Steindler, podpredsednika prof. Giuseppe Vallon in Silvia Collini Avian. Izvršni odbor pa je takole sestavljen: predsednik je prof. dr. Giuliano Angioletti, člani pa prof. Gianfranco Spiazzi, prof. Edda Serra, prof. Ada Gasparini, prof. Rita De Castro, prof. Francesco Marzari, prof. Giorgio Tampieri, Maria Pagliaro ter Giovanni Idda.

Župančičeva proslava sinoči v Škednju

Sinoči je bila na sedežu prosvetnega društva «Ivan Grbec» v Škednju Župančičeva proslava. Škedenjci so tako prekinili dolgo mrtvilo na kulturnem področju. Obdobje molka pa ima svoje vzroke, saj dvorana društva dobesedno razpada in jo bo treba obnoviti, to pa brez dvoma terja veliko časa in naporov, kot je v uvodni besedi naglasil predsednik škedenjskega prosvetnega društva slikar Deziderij Švara.

V kulturnem sporedu so se občinstvu, ki je do zadnjega kotička napolnilo začasno dvoranico društva, predstavili pesnik Marij Čuk, harmonikarski ansambel Glasbene matice in recitatorji škedenjske osnovne šole. Marij Čuk je v priložnostnem govoru na kratko označil Župančičev omen za slovensko književnost in slovenski narod, medtem ko so harmonikarji pod vodstvom prof. Klavdija Furlana z nesluteno močjo in izraznostjo zaigrali nekaj partizanskih skladb. Mladi recitatorji Kristina Vatovec, Boris Stopar, Maurizio Pettirosso, Valentina Ličen, Maksi Ferluga, Marko Furlani, Kristina Magajna in Andrej Santin pa so podali nekaj pesmi Otona Župančiča za otroke.

SINOČI V DVORANI PROSVETNEGA DOMA NA OPČINAH

Odprtje slikarske razstave uglednih slovenskih umetnikov

Slikarki Alenko Gerlovič in Tinco Stegovec je predstavila prof. dr. Špelca Čopič, pozdravil pa v imenu PD Tabor Armando Škerlavaj - Nastop moškega in ženska zbora PD Tabor

V dvorani Prosvetnega doma na Opčinah je bila sinoči otvoritev slikarske razstave priznanih slovenskih umetnic Alenke Gerlovičeve in Tince Stegovec. Toda to ni bila običajna otvoritev, kakršnih smo vajeni po mestnih galerijah, bil je to pravi ljudski praznik, ki se je ujel v idealno sozvočje s praznovanjem mednarodnega praznika žena.

V imenu domačega društva je razstavljavki in druge prisotne, med katerimi so bili tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Ivan Renko in nekateri slovenski tržaški slikarji (Černigoj, Cesar, Zajc, Bambič), pozdravil Armando Škerlavaj, Slava Čebulec Katra pa je še posebej poudarila povezanost dogodka s praznovanjem 8. marca in obenem opozorila na dejstvo, da je Alenka Gerlovič partizanska umetnica, ki je veličastni a kruti čas narodnoosvobodilnega boja oplemenitila z umetniškim ustvarjanjem. Ob tem je izrazila željo, da bi se umetnica ob primerni priložnosti predstavila pri nas prav s svojimi partizanskimi stvaritvami.

Po teh uvodnih besedah je vdahnil večeru vzdušje iskrene domačnosti moški pevski zbor PD Tabor, ki je pod vodstvom Svetka Grgiča zapel pozdrav «Zdravo», Pirnikovo «Smrt v Brdih», Vrabčevo «Spomin Ivana Cankarja» in Mirkovo «Kolo», nato pa je spregovorila prof. dr. Špelca Čopič. Poudarila je pomen dejstva, da se ob odprti meji pretakajo kulturne dobrine in izrazila željo, da bi ta tok bil vedno močnejši in kvalitetnejši, kar samo bogati našo skupno kulturno zakladnico in utrjuje vero v moč in sposobnost našega kulturnega potenciala. Potem ko je orisala umetniško pot najprej Alenke Gerlovičeve (vsebinsko se je v tem delu njenega izvajanja vključila recitacija Borove pesmi «Neki jesenski večer», ki jo je podal Igor Simonič) in potem še Tince Stegovec, je prijetni večer zaključil nedavno ustanovljeni ženski zbor PD Tabor, ki je tokrat nastopil šele drugič v javnosti, a je pokazal že kar lepo glasovno zlitost. Pod vodstvom Svetka Grgiča je zapel Vrabčevi priredbi «Se davno mrači» in «Kukavica» ter Cirila Cvetka «Pomladno».

Umetnici sta na stene Prosvetne dvorane izobesili Gerlovičeva 12 slik večjega formata, Stegovčeva pa 16 grafik. Dela obeh so bila deležna velike pozornosti številnih prisotnih, o njih pa bo še posebej spregovoril naš umetnostni kritik. Nekaj več bomo o obeh slikarkah objavili v jutrišnji številki izpod peresa prof. dr. Špelce Čopič. (jk)

IZREDNE SEJE NA SLOVENSKIH OBČINAH

Budnost in strnjenost širokih množic proti vsakršnemu pojavu prevratništva

Devin–Nabrežina

Včeraj se je svet občine Devin - Nabrežina sestal na izredni seji. V nabito polni sejni dvorani so se poleg svetovalcev zbrali tudi predstavniki sindikatov, ANPI - VZPI, krajevnih skupnosti in tovarniških svetov. V odsotnosti župana je seji predsedoval podžupan Caldi, ki je predlagal enominutni molk v počastitev spomina na padle žrtve v tej poslednji teroristični akciji. Za njim so besedo prevzeli načelniki političnih skupin in predstavniki demokratičnih organizacij. V svojih daljših ali krajših doživetih posegih so vsi izrazili sožalje družinam zločinsko ubitih predstavnikov javnega reda in svojcem ugrabljenega predsednika KD. V svojih posegih so poudarili, da se je ta teroristična akcija odigrala z brezobzirno preračunano natančnostjo prav ob sporazumu o novi vladi. Poudarili so nadalje, da bo treba še bolj kot prej ostati na svojih mestih, na starih okopih, da bi tako lahko zadali prvi udarec prevratniškim silam. To, kar so govorniki in še vsak posebej poudarili, je strnjeno v naslednjem: predstavnik KD, ki mu je bila kot prvemu dana beseda, je bil mnenja, da je to pravzaprav trenutek, ko se moramo zamisliti nad vrednotami demokracije in da je to trenutek, ki nas mora bolj povezovati kot pa ločiti. Predstavnika PSDI in KPI sta opozorila na dejstvo, da je zdaj čas, ko stoji Italija in vse njene demokratične pridobljene inštitucije, pred svojo najpomembnejšo nalogo, načelnik skupine SSk se je v svojem posegu zadržal ob dejstvu, da bi ob padcu italijanske demokracije bile ogrožene tudi vse demokratične pridobitve Slovencev samih, predstavnik PSI je bil mnenja, da kaže šest žrtev terorja v enem samem tednu prozorno jasen namen zločincev ter da bi se demokracija mogla obdržati, ni za to potrebna prav nobena diktatura. Po končanih posegih načelnikov političnih skupin in ostalih predstavnikov so prisotni naslovili na italijansko javnost ostro resolucijo (i.p.)

Dolina

Sinoči se je v Dolini sestal tudi občinski svet na izredni seji, na kateri so obsodili kriminalni atentat na poslanca Alda Mora in njegovo osebno spremstvo. Župan Švab je ostro obsodil to in podobne provokacije in poudaril, da moramo poleg aktivne budnosti ljudstva, zahtevati še demokratično prenovitev varnostnih organov, reformo zaporov, sodstva in tesnejše sodelovanje med državo, deželo, krajevno upravo, šolami in drugimi organizacijami. V diskusijo so posegli skoraj vsi svetovalci, ki so izrekli solidarnost KD in sožalje hudo prizadetim družinam. Ob koncu so sprejeli resolucijo, ki se glasi: «Občinski svet iz Doline, zbran na izredni seji, obsoja vsak pojav nasilja, ki je z ugrabitvijo poslanca Alda Mora dosegel nezaslišano stopnjo okrutnosti in kriminalnosti; se pridružuje ogorčenosti in žalosti, ki sta jo povzročili ugrabitev poslanca Alda Mora in umor njegovih spremljevalcev; izraža sožalje svojcem padlih, KD pa izraža svojo solidarnost.» V resoluciji nadalje ugotavljajo, «da napad na državnika in demokrata Alda Mora predstavlja skrajno nevarnost za državo in je zato potrebno združiti vse sile, da premagajo notranje in zunanje prevratniške sile; poziva vse državne organe, da dosledno in odločno opravljajo svojo dolžnost in na ta način preprečijo naklepe tistih ki hočejo s terorizmom paralizirati državno oblast, parlament, vlado, sodstvo in varnostne sile.» Končno občinski svet poziva vse občane k budnosti pred napadi na demokratične institucije in jih vabi, da s svojim enotnim in preudarnim nastopom pokažejo, da prevratniške sile nimajo možnosti uspeha. (v.l.)

Repentabor

Sinoči so se na repentabrski občini pod predsedstvom župana dr. Pavla Colje na izredni seji sestali občinski svetovalci, da bi obsodili podel napad na demokracijo v obliki ugrabitve predsednika KD poslanca Alda Mora in uboja pet članov njegovega spremstva. Med svetovalci je stekel iskren pogovor o pomenu in vlogi demokratičnih struktur v notranjosti italijanske države, župan Colja pa je med drugim izrazil svojo resno zaskrblje-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Nagradno žrebanje revije «Galeb»

Po predstavi mladinske igre «Vitez na obisku» je bilo včeraj v Kulturnem domu nagradno žrebanje za naročnike revije «Galeb». Žrebanja se je udeležilo veliko otrok, ki so nestrpno pričakovali, kaj bo kdo dobil in če je med izžrebanci tudi njihovo ime. Pa poglejmo, kako so bile nagrade porazdeljene: 1. nagrado, kolo «julia», je dobila učenka **Katja Superina** (šola Sv. Jakob), 2. nagrada, športna zapestna ura «darwil» je šla **Ester Prelec** (Opčine), 3. nagrado, elektronski računalnik «novos» je dobil **Povel Steržaj** (Boljunec), 4. nagrada, žepni fotoaparat **Kristina Malalan** (Opčine), 5. nagrada, škatla kock «lego» **David Zidarič** (Šempolaj), 6 nagrada, svetilka za nočno omarico **Barbara Furlan** (Prosek), 7. nagrada, usnjen ovitek za knjige **Kristina Škerk** (Šempolaj), 8. nagrada, povesti Julesa Verna **Adriano Malalan** (sr. šola Opčine), 9. nagrada, nalivno pero «waterman» **Marta Primožič** (Pevma), 10. nagrada, komplet šestil «genan» **Mikela Baldan** (Doberdob), 11. nagrada, tempera barvice **Karmen Pieri** (Nabrežina), 12. nagrada, pastelne barvice **Paolo Mahnič** (Domjo). Nagrade od 13. do 16., štiri plošče mladinskih pravljic, so dobili: **Marjan Guštinčič** (Križ), **Bruno Križmančič** (Sv. Ivan), **Davorin Gombač** (Donadoni), **Aleksander Čergoli** (Sv. Jakob). Pet nalivnih peres so dobili: **Erika Možina** (Donadoni), **Petra Jereb** (Donadoni), **Marko Tence** (Križ), **Majda Furlani** (Boršt), **Katja Zancope** (Domjo). Pet punčk, oziroma pet lutk pa so dobili **Ervin Černuta** (Repentabor), **Peter Fonda** (Opčine), **Sharagey Slobez** (Sv. Jakob), **Kristina Magajna** (Škedenj), **Paolo Sancin** (Dolina) **Boris Pecchiari** (Žavlje), **Katja Miliore** (Donadoni), **David Pahor** (Jamlje), **Tatjana Lenardon** (Katinara) in **Marvida Čuk** (Sv. Ivan).

DRUGE VESTI
NA ZADNJI STRANI

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE
Kulturni dom

ALEKSEJ ARBUZOV
IRKUTSKA ZGODBA
drama v dveh delih

Prevod: MILE KLOPČIČ
Scena in kostumi: EDVARD ZAJEC
Glasbeni izbor in priredba: ALEKSANDER VODOPIVEC
Koreografija: JANEZ MEJAČ
Asistent režije: BORIS KOBAL
Režija: MARIO URŠIČ

P O N O V I T V E

Jutri, 19. marca, ob 16. uri
ABONMA RED C — prva nedelja po premieri

V četrtek, 23. marca, ob 16. uri
ABONMA RED H — **ob 20.30**
ABONMA RED E - mladinski v četrtek

GLASBENA MATICA - TRST
Sezona 1977-78

Osmi abonmajski koncert

Danes, 18. marca 1978 ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Koncert bodo ponovili **jutri, 19. marca, ob 17. uri v Boljuncu** — gledališče F. Prešeren.

ORKESTER GLASBENE MATICE

s sodelovanjem orkestrašev RTV - Ljubljana

Koncert ob 25-letnici delovanja

Dirigent: OSKAR KJUDER
Solista:
violina: ČRTOMIR ŠIŠKOVIČ
viola: GORJAN KOŠUTA

Na sporedu: Gluck, Mozart, Schubert, Dvořak.

Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. Manna 29, tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 18. marca
EDVARD

Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 18.14 — Dolžina dneva 12.02 — Luna vzide ob 12.16 in zatone ob 2.26

Jutri, NEDELJA, 19. marca
JOŽEF

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13 stopinj, najnižja 11, ob 13. uri 13 stopinj, zračni tlak 1004,9 mb ustaljen, vlaga 59-odstotna, nebo 6/10 pooblačeno, dežja je padlo 1,3 mm, veter 15 km na uro jugojugozahodnik, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. marca 1978 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 36 oseb.

RODILI SO SE: Liliana Brun, Ilaria Radina, Christian Leghissa, Vanessa Gasperi, Flora Bernini, Alessandro Blason, Chiara Bullo, Barbara Crevatin, Sara Fattor, Roberto Rossa, Gabriele Rutigliano, Francesca Sanapo, Serena Scursatone, Gabriele Talotti.

UMRLI SO: 84-letna Maria Lang por. Niccolai, 74-letna Giovanna Liebermann, 68-letni Janez Karas, 85-letni Guido Ianni, 58-letni Giuseppe Mazzeo, 76-letna Santina Prasel vd. Zamperlo, 87-letni Mario Doerfler, 70-letna Bianca Degrandi vd. Zubalich, 81-letni Enrico Degrassi, 86-letna Giacomina Chiades vd. Purini, 78-letni Agostino Franceschini, 71-letni Mario Gojtan, 83-letni Vittorio Facchinetti, 69-letni Edoardo Luisa, 83-letna Augusta Della Pupa por. Bruno, 72-letni Francesco Exner, 82-letna Egizia Gennari vd. Pellegrini, 67-letni Alfio Fichera, 49-letni Luigi Bracci, 64-letni Ernesto Siriani, 82-letni Mario Tamburini, 71-letni Mario Fiegl, 91-letna Assunta Cecchini por. Ligi, 80-letni Giovanni Fragiacomo, 76-letna Lucia Gherbaž vd. Lenaz, 66-letni Accorsio Viezzoli, 77-letni Domenico Mastromauro, 71-letni Umberto Greatti, 86-letna Valeria Ostrouska vd. Puri, 81-letna Elena Zanon vd. Zancan, 75-letna Amalija Rafaelich, 69-letni Luigi Giani, 81-letna Giacomina Righi vd. Callierotti, 68-letni Bruno Bacchiega, 78-letni Umberto Martini, 71-letni Gioacchino De Val.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock, Trg Valmaura 11
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Goldoni 8 in Ul. Belpoggio 4

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 18. marca, ob 16. in 20.30 «Un angelo calibro 9» v izvedbi Rosanne Schiaffino, Mema Remigija, Arnolda Foaja, Lie Zoppelli in Cinzie De Carolis. Abonenti 20 odst. popusta. Rezervacije pri osrednji blagajni Pasaža Protti 2. Jutri zadnja predstava.

AVDITORIJ

Danes ob 16. in 20.30 v abonmaju (odrezek št. 5) Goldonijeve «Ljubosumne žene». Rezervacije pri osrednji blagajni Pasaža Protti. Za fiksne abonente: V. sobota.

VERDI

Danes ob 18. uri (red S) četrta ponovitev Menottijeve opere «L'ultimo selvaggio». Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni (tel. 31948).

AMATERSKI ODER
Prosek - Kontovel

V nedeljo, 19. marca, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Proseku

JAKA ŠTOKA

TRIJE TIČKI

Veseloigra v dveh dejanjih

Režija: **Stane Raztresen**

Kino

Ariston 16.30—21.30 «Il gabbiano». Režija Marco Bellocchio. Igrajo Laura Betti, Giulio Brogi in Pamela Villoresi.

Mignon 16.00 «L'ultimo sapore dell'aria». Carlo Lupo, Vittoria Galeazzi. Barvni film.

Nazionale 16.00 «Le avventure di Braccio di ferro». Barvna risanka.

Grattaciello 15.00, 17.20, 19.40 in 22.15 «Incontri ravvicinati del terzo tipo». Richard Dreyfuss, Teri Garr. Barvni film.

Excelsior 16.00 «Tomboy i misteri del sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Fenice 16.00 «Quel corpo di donna». Andy Robinson, Keenan Wynn, Alex Rocco, Judith Brown. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Eden 16.30, 18.10, 20.15, 22.15 «Quel maledetto treno blindato. (Un pugno di uomini decisi a morire da eroi)». Barvni film.

Ritz 16.00—22.15 «Pericolo negli abissi». Režija Bruno Vailati. Barvni film.

Cristallo 15.30 «McArthur il generale ribelle». Gregory Peck.

Aurora 16.15, 18.10, 20.00 in 22.00 «Doppio delitto». Marcello Mastroianni, Agostina Belli. Barvni film.

Capitol 16.30 «Casotto». Mariangela Melato, Ugo Tognazzi, M. Placido. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.30 «La soldatessa alla visita militare». Renzo Montagnani, Edwige Fenech. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Impero 16.30 «La bandera - Marcia o muori». Terence Hill. Barvni film.

Ideale 16.00 «Il terribile ispettore». Paolo Villaggio. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.00 «Panico nello stadio». Charlton Heston. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Astra 16.00 «Agente 007, la spia che mi amava». Roger Moore.

Volta (Milje) 16.00 «La conquista del West». John Wayne. Barvni film.

Prispevki

V počastitev spomina dragega brata Antona Martelanca darujejo sestre Milica Vratovič, Ksenija in Laura Martelanc 30.000 lir za Dijaško matico.

Tovarišema Borisu in Sandri Višnjevec in sorodnikom izreka sekcija PCI - KPI občine Dolina globoko sožalje ob izgubi drage matere.

✝

Naznanjamo žalostno vest, da nas je dne 17. marca za vedno zapustila naša draga mama, nona in tašča

IVANKA DARIŠ vd. VIŠNJEVEC

Pogreb drage pokojnice bo danes, 18. marca, ob 13.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Pesku.

Žalujoči: sin Boris, hčere Sandra, Danica in Marija, zeta Ivan in Drago, vnuka Igor in Darjo, vnukinji Anaroža in Ksenija ter drugo sorodstvo

Gročana, Dolina, 18. marca 1978

✝

Zapustila nas je

MARIJA JURCA vd. MILIČ

Pogreb bo danes, 18. marca, ob 13.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v šempolajsko cerkev.

Žalujoče sorodstvo

Nabrežina, Rim, 18. marca 1978

✝

Župnik Franc Sibenik javlja žalostno vest, da nas je dne 15. t.m. za vedno zapustila

AMALIJA RAFAELICH

Pogreb bo danes, 18. marca, ob 15.30 iz župnijske cerkve na Proseku.

Prosek, 18. marca 1978
(Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3)

nauticamp78
RAZSTAVA NAVTIKE, KAMPINGA IN KARAVANNING
11.–19. marca
URNIK: 15 - 20
(sobota in nedelja 10 - 20)
Tržaški velesejem
VSTOPNINA: 1.000 LIR
(ZNIŽANA 700)
TRG DE GASPERI 1 — Tel. (040) 733201

Medrazredni svet osnovne šole «Karel Širok», Ul. Donadoni 28, vabi na

slovesnost ob poimenovanju šole

ki bo jutri, 19. marca ob 16. uri

SPD IGO GRUDEN — Nabrežina priredi jutri, 19. marca, v društveni dvorani

slovenski kulturni dan v počastitev Prešernovega in Župančičevega praznika

Začetek ob 16. uri

Vljudno vabljeni

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-114; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sežana: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Z VČERAJŠNJEGA ZASEDANJA DEŽELNEGA SVETA

Razprava o novih določilih za obnovo potresnega območja

Ustrezni zakonski osnutek predvideva vrsto popravkov in dopolnjuje deželni zakon štev. 30

V deželnem svetu se je včeraj nadaljevala razprava o zakonskem osnutku štev. 375, ki predvideva vrsto sprememb in dopolnjuje deželni zakon štev. 30 z dne 20. junija 1977. V tem zakonu je v glavnem govor o popravilih poslopij, ki jih je prizadel potres leta 1976. Že v trenutku, ko je deželni svet sprejel ta zakon, je predvideval, da bo treba zakon spotoma izpopolnjevati, saj ni bilo mogoče predvideti vseh primerov, za katere bo potrebna pomoč deželne ustanove. Vrh tega je treba poudariti, da so v obdobju od potresa leta 1976 pa do današnjih dni, pristojni organi odobrili kar štiri zakone, ki se nekako križajo in dopolnjujejo med seboj. Najprej je deželni svet sprejel zakon štev. 17 (leta 1976), ki je govoril le o posegih v izrednem stanju; za tem je dežela odobrila zakon štev. 30 (leta 1977), ki je podrobneje govoril o popravilih poškodovanih poslopij, nato je vlada odobrila zakon štev. 546, ki predvideva vrsto posegov za obnovo Furlanije, končno pa je deželni svet odobril še zakon štev. 63, ki skuša nekako povezati že obstoječe zakone za rešitev vprašanj potresnega območja.

Zatorej ni čudno, da so se obnovitvena dela na potresnem območju zavlekla, kar je bilo tudi v glavnem poudarjeno v včerajšnji razpravi o zakonskem osnutku. Govorili so svetovalci Puppini (MF), P. S. Bertoli (PRI), Lonza (PSDI), Volpe (PSI), Comuzzi (KPI), Ribezzi (KD), poročevalec Specogna (KD) in odbornik Rigutto. Svetovalka Puppinijeva je poudarila, da navadni človek le težko tolmači zakon štev. 30, tako da skorai ne zna na koga bi se obrnil pri predstavitvi ustreznih prošenj za popravila. Dotaknila se je še številnih problemov, ki še vedno tarejo prizadete prebivalce Furlanije. Podobnih misli sta bila tudi svetovalca Volpe (PSI) in Comuzzi (KPI), ki sta se podrobneje zaustavila pri posameznih problemih. Oba sta tudi obžalovala dejstvo, da je deželni odbor predstavil kar 25 popravkov, potem ko je pristojna komisija na drobno proučila in izdelala zakonski osnutek, tako da jih ne bo mogel deželni svet temeljiteje proučiti.

Deželna skupščina se bo ponovno sestala v torek. S posegom predsednika deželnega odbora Comellija in proučitvijo predloženih amandmajev, se bo nadaljevala razprava o zakonskem osnutku štev. 375.

Ob praznovanju dneva žena izlet v Ravascletto

Združenje «Union» prireja jutri ob priliki praznovanja mednarodnega dneva žena izlet v Ravascletto. V tem kraju bo namreč ob 14.30 veliko ljudsko srečanje, na katerem bodo sodelovala predstavništva Zveze italijanskih žen ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij. V kulturnem sporedu pa bosta med drugimi nastopila tudi vokalni ansambel iz Trsta «I giorni cantati» in mladinska godba na pihala od Koroščev.

Ta pobuda je tudi pristop k celotnemu mednarodnemu gibanju delavcev, ki se borijo za svoje pravice.

Razna obvestila

Smučarski klub Devin priredi v nedeljo, 19. t.m., v Ovčji vasi klubsko tekmovanje v slalomu in tekih. Tekmovanja se lahko udeležijo člani, tečajniki in prijatelji. Vpisovanje vsak dan v večernih urah pri Lucijanu Sosiču tel. 20-85-51 in pri Janku Grudnu tel. 22-91-09.

BESEDE ŽUPANA DE SIMONEJA NA DEMOKRATIČNEM ZBOROVANJU

Prevratniške sile so udarile v trenutku ko smo našli sporazum, da bi šli naprej

Na zborovanju so spregovorili najvidnejši predstavniki političnih strank, sindikatov, partizanskih in slovenskih organizacij

Demokratično prebivalstvo Gorice, Italijani in Slovenci, ter številne delegacije industrijskih obratov iz vse pokrajine, zlasti iz Tržiča, so včeraj popoldne s sprevodom po glavnih mestnih ulicah ter zborovanjem v telovadnici UGG izrazili svojo ostro obsodbo terorističnega dejanja v Rimu, v katerem so ugrabili predsednika KD Alda Mora in ubili pet njegovih spremljevalcev. Zborovanja se je udeležilo 13 županov, vsi pokrajinski voditelji demokratičnih strank, sindikatov, borčevskih ter slovenskih organizacij. Najprej je spregovoril župan Pasquale De Simone, k. je dejal, da so prav v času, ko je bila sprejeta nova formula, ki izraža dobro voljo po reševanju odprtih vprašanj, udarili po človeku, ki je največ prispeval, da bi našli sporazum, ki nam bi pomagal iz krize.

Pokrajinski tajnik KD Bruno Longo pa je dejal, da je atentat zadnje dejanje terorizma, dejanje, ki odraža politične in človeške aspekte. Z udarom po Aldo Moru se je skušalo udariti po vseh tistih načelih demokracije, svobode ter zakoreninjenega prepričanja v politični in družbeni pluralizem, ki jih je predsednik KD vedno dosledno zagovarjal. Longo se je zahvalil za izraze solidarnosti, ki so jih izkazale stranke, sindikati in občani ter zahteval ostre ukrepe, med drugim tudi sodobno oborožitev policije, da se terorizem zatre. Svoj govor je sklenil z Morovimi besedami: «Ta dežela se ne bo rešila, če se v Italiji ne bo uveljavil nov smisel dolžnosti.»

V slovenščini in potem v italijanščini je nato spregovoril Damjan Paulin. Ugrabitev Alda Mora predstavlja udarec po državi in demokraciji — je dejal. Sedanji trenutek ne dopušča preplaha, ampak narekuje enotno zavzetost za obrambo svobode. Potrebno je odstraniti socialne negotovosti, ki porajajo terorizem. V hitro izglasovani zaupnici vladi v zbornici in senatu je mogoče videti napor države, da se postavi po robu tistim, ki ji strežejo po življenju. Kot Slovenci smo še posebej občutljivi za sedanji položaj, saj smo bili pod fašizmom prva žrtev. Tako kot smo bili enotni v boju proti fašizmu, tako smo tudi danes enotni v obrambi pred nevarnostmi prevrata, je dejal Paulin. Na koncu je pripomnil, da smo Slovenci bolj izpostavljeni pritiskom, ker nismo zaščiteni; zaradi tega je potrebno izglasovati zakon o globalni zaščiti, ki bo predstavljal koral: naprej v uresničevanju ustave.

Senator KPI Silvano Bacicchi je sporočil polno solidarnost stranke, da bi se Aldo Moro, ugledni voditelj KD, vrnil in prevzel svoje mesto v stranki in državi. Opozoril je na poskus, da se v državi ustvari položaj, ki ga ne bi bilo mogoče več nadzorovati in ki bi ga prevratniške sile izkoristile za uresničitev svojih ciljev.

Na zborovanju sta spregovorila še predsednik VZPI - ANPI Fantini in predstavnik sindikalne federacije Padovan.

Ogorčenje zaradi ugrabitve Alda Mora in umora petih članov njegovega spremstva se je razširilo tudi na italijanske in slovenske študentske kroge. Dijaki italijanske realne gimnazije v Tržiču so včeraj dopoldne zborovali na šolskem dvorišču, kjer so ostro obsodili atentat na državo. Zborovanja niso mogli prirediti v šolskih prostorih, ker je nekdo telefoniral na šolo, da so vanjo podtaknili bombo.

Tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol so enotno nastopili, na strani vsega demokratičnega prebivalstva, proti teroristični akciji. Dijaki trgovske šole so eno uro stavkali v četrtek, dijaki učiteljišča in liceja pa so včeraj priredili zborovanji na šoli, kjer so opozorili na hudo uro, ki preti italijanski demokraciji.

Na slovenskem učiteljišču so sprejeli resolucijo naslednje vsebine, ki so jo izročili ravnatelju in jo poslali tisku:

«Dijaki učiteljišča, zbrani na izrednem zborovanju dne 17. marca, ostro obsojamo podel napad na predsednika krščanske demokracije in na njegove spremljevalce. V znak našega ogorčenega protesta smo sklenili, da se udeležimo dijaške manifestacije. Sodimo, da ce z napadom na predsednika KD čutimo vsi prizadeti in zato se nam zdi prav, da se v tem trenutku vsi zberemo in dokažemo našo voljo, da se v državi ustvari demokratični red.» Zborovanja so bila po raznih šolah.

Enotni odbor za obrambo demokratičnega reda v Gorici, v katerem so vse demokratične stranke, sindikati, borčevske organizacije, SKGZ in SSO je v italijanščini in tudi v slovenščini, naslovil javni poziv na občane, da se udeležijo včerajšnjega protestnega zborovanja.

Tudi pokrajinski šolski svet v Gorici je sprejel resolucijo, ki so jo poslali ravnateljem vseh šol. V njej opozarja na hudo krizo, ki jo preživlja italijanska demokracija. V resoluciji ugotavljajo, da skuša atentat na državo razbiti solidarnost med strankami ustavnega loka, ter pozivajo učno osebje, dijake in starše, naj se aktivno udeležujejo akcij proti nasilju in proti prevratništvu.

Italijanski program koprskega radia prikazuje v seriji oddaj vidnejše ustanove slovenske narodnostne skupnosti. Jutri bo v oddaji Dogodki in odmevi, ki je na sporedu ob 11. uri, urednik Ennio Opassi obravnaval problematiko slovenskih šol v goriški pokrajini. O tem bo v intervjuju govoril ravnatelj goriškega liceja «Primož Trubar», prof. Milko Rener. Podal bo zgodovinski pregled slovenske šole na Goriškem in priliv dijakov v te šole, priliv, ki je v zadnjih letih zabeležil določen vzpon. Dotaknil se bo tudi nekaterih odprtih vprašanj slovenskih šol v tej pokrajini in v tem okviru posebno poudaril vprašanje slovenskega šolskega okraja.

GLASBENA MATICA
SPZ - ZSKP

V dvorani Avditorija v Ulici Roma v Gorici bo v ponedeljek, 20. marca, ob 20.30 peti abonmajski

KONCERT

ki ga bo izvajal Komorni orkester Akademije za glasbo v Ljubljani. Dirigent **prof. Uroš Prevoršek**

SEJA OBČINSKEGA SVETA V SOVODNJAH

Obsodba najhujšega atentata na svobodno, demokratično Italijo

Soglasna obsodba ugrabitve Mora ter umora njegovega spremstva - Odobrena listina o pobratenju s Škofjo Loko

Na redni seji občinskega sveta v četrtek zvečer v Sovodnjah so najbolj odločno obsodili napad reakcionarnih sil na demokratično italijansko republiko. Prvi je spregovoril župan Jožef Češčut, ki je dejal, da ugrabitev predsednika krščanske demokracije Alda Mora ter umor petih njegovih spremljevalcev pomeni najhujše dejanje proti našemu demokratičnemu redu. Izrekel je prepričanje, da bo demokratična republika sposobna ustrezno odgovoriti na ta napad ter Mora osvoboditi. Izrekel je sožalje družinam umorjenih pripadnikov karabinjerjev in javne varnosti ter pozval svetovalce k enominutnemu molku.

Odbornik prof. Venceslav Devetak pa je prebral resolucijo, ki jo je svet soglasno odobril. Občinski svet najprej izreka solidarnost z žrtvami, potem pa ugotavlja, da predstavlja dejanje najhujši atentat na svobodno demokratično Italijo, porojeno v odporniškem gibanju. Občinski svet nadalje ugotavlja, da so takšna kriminalna dejanja škodljiva boju italijanskega delavskega razreda. Še posebno občutljivi za takšna dejanja smo Slovenci, nadaljuje resolucija, ki smo bili žrtev fašizma, zato se bomo z vsemi silami borili proti vsakršni obliki terorizma. Resolucija se zaključuje s pozivom na oblasti, da se v okviru ustavnih določil onesposobijo teroristi.

Občinski svet je nato prešel k rednemu delu, kar je najboljši odgovor tistim, ki s terorističnimi dejanji skušajo zaustaviti življenje demokratičnih ustanov, temelj naše svobodne ureditve. Svetovalci so soglasno odobrili listino o pobratenju, sestavljeno v dveh jezikih, s katero se Sovodnje odločajo za pobratenje z občino Škofja Loka. Prvi del pobratenja bo danes v Škofji Loki, drugi del pa 18. junija v Sovodnjah.

Kot pripravo na veliko športno prireditev, ki jo bo pripravilo društvo «Vipava» na Peči, so izvolili komisijo, v kateri sta občinska svetovalca Salamon Tomšič in Angel Petejan ter predsedniki vseh v občini delujočih športnih organizacij, in sicer Ivan Petejan, Zlatko Vižintin, Jordan Ožbot, Jožko Petejan in Dominik Kovic.

Občinski svet je nato sklenil začeti razlastitveni postopek proti 16 vknjiženim lastnikom zemlje na lokaciji, kjer bodo speljali novo občinsko pot. Na dnevnem redu je bila sestava sprememb splošnega urbanističnega načrta, vendar so jo preložili, da bi se še poprej pogovorili z arhitektko Codelio, ki je ta načrt sestavila.

Po zaključku seje so se svetovalci pogovorili o današnjem odhodu na pobratenje v Škofjo Loko. Svečanega dogodka se bodo udeležili občinski svetovalci na čelu z županom Češčutom in tajnikom dr. Dragom Tinto. Poleg občinskega sveta se bodo pobratenja udeležili tudi predstavniki društev in preko 100 občanov.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE

Slovenska prosvetna zveza v Gorici in Zveza katoliške prosvete v Gorici v sodelovanju z ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice

ALEKSEJ ARBUZOV

IRKUTSKA ZGODBA

drama v dveh delih

Prevod: MILE KLOPČIČ
Scena in kostumi: EDVARD ZAJEC
Glasbeni izbor in priredba: ALEKSANDER VODOPIVEC
Koreografija: JANEZ MEJAČ
Asistent režije: BORIS KOBAL
Režija: **MARIO URŠIČ**

V torek, 21. marca, ob 20.30 v gledališču «G. Verdi» v Gorici (goriški abonma)

Z DEKRETOM TRŽAŠKEGA PREFEKTA

Navodila in spremembe o prometu tovornjakov v prazničnih dneh

Kdor se jih ne bo držal, bo kaznovan po predpisih, ki jih predvideva zakon

Tržaški prefekt je dne 4. marca 1978 izdal dekret, s katerim se spreminjajo nekatera določila v zvezi s prometom težkih vozil ob nedeljah in praznikih. Z novim dekretom bodo v letošnjem letu lahko vozili tovornjaki, ki prevažajo nad 50 stotov, v teh prazničnih dneh: v torek, 25. aprila, in v nedeljo, 24. decembra.

Še vedno pa velja prepoved za prevoze s tovornjaki (od 9. do 20. ure in od 8. do 22. ure, ko je v veljavi legalna ura) ob vseh nedeljah in v naslednjih dneh: v ponedeljek, 27. marca, v petek, 15. avgusta, v sredo, 1. novembra, v ponedeljek, 25. decembra in v torek, 26. decembra.

Vozila tiska, RAI-TV, podjetja SNAM, državnega podjetja za telefonske usluge, pošte in vojaška vozila, niso dolžna, da se držijo teh določil.

Vsi interesenti, ki hočejo na pot tudi v prepovedanih dneh, morajo predložiti ustrezno prošnjo na tisto prefekturo, kjer se bo pričelo njihova vožnja. V prošnji morajo navesti vse nujne vzroke, zaradi katerih so zaprosili za dovoljenje in pa točen potek poti. Prošnje bodo morali predložiti v ustreznem roku, ker jih v nasprotnem primeru ne bo mogla prefektura upoštevati.

Kdor se ne bo držal teh navodil, bo kaznovan po zakonu.

Danes praznuje v Mariboru 90. rojstni dan naša dobra mama

MARIJA KAPUN

Hčerke Nada, Karla in Lidija ji prisrčno čestitajo želeč ji obilo zdravja.

Voščilom se pridružujejo vnuki, pravnuki, sorodniki in prijatelji.

Danes praznuje v Mariboru Marija Kapun 90. rojstni dan. Iskreno ji čestitajo sorodniki s Proseka.

Mali oglasi

CARLI VIRGILIO sporoča vsem prijateljem in znancem, da je odprl novo prodajo vseh vrst starih in novih avtomobilov. Na zalogi 500 L 71 750 68 126 76 127 72 128 71 73 A112 73 128 coupe 73 130 AR 70 1500 C 66 850 S 70 simca 1301 72 citroen DS 20 71 citroen 1220 73 124 68 71 125 70 A 111 72 124 coupe 72 in še druge na izbiro. Obiščite nov salon v Ulici Brigata Casale št. 7, tel. 826084.

PRODAM 4.000 kg jedilnega in 3.000 kg semenskega krompirja «igor». Cena 1,80 din. Križaj Jože, — Reteče 16 — 64220 Škofja Loka.

NOVE PRIKOLICE

flipper

Mod. 135TC 2.570.000 L. - Mod. 145TC 2.970.000 L. - Kompletne s trivdelnim hladilnikom, plinsko pečjo, dvojnimi odpirajočimi se okni, s zavesami za zatemnitev, s predprostorjem, priklopnikom.
CAMILETTI — Ul. Stanga 48 — Verona — Stand Flipper - Zenit. NAUTICAMP 78
TRST (11./19. 3.-78)

MALARIJA - BOLEZEN, NA KATERO SMO ŽE SKORAJ POZABILI

Ludvik Peric je nevarno bolezen premagal z domačim napitkom

Malarije se je nalezel v Somaliji - Kljub zdravljenju v bolnišnici so se napadi vročine ponavljali tudi še po dveh letih - Bolezen je dokončno pregnal šele napitek iz orehovega luba

Malarija, bolezen, ki je bila usodna mnogim mladim fantom, zlasti Primorcem, ki so se proti svoji volji znašli v italijanski vojski, najprej v Afriki, nato v posebnih bataljonih na Sardiniji in drugod. V zadnjih desetletjih smo na to hudo bolezen pozabili, v prepričanju, da je bila dokončno premagana. Sodba pa je bila nekoliko prenagljena, saj so nove primere zabeležili pred kratkim. Gre za skupino turistov, ki so nevarno bolezen staknili v Afriki, zdaj pa so podvrženi intenzivnemu zdravljenju. Od tistih časov pred in v drugi svetovni vojni je medicina napravila velik korak naprej. Kinina skorajda ne uporabljajo več pri zdravljenju za malarijo obolelih oseb, ampak so istega nadomestili z veliko bolj uspešnimi sodobnimi preparati. Zoper malarijo pa so uspešna tudi nekatera domača zdravila. Pravzaprav eno samo. V to je prepričan danes 67-letni Ludvik Peric, ki je za malarijo obolel pred kakimi štiridesetimi leti v Afriki, v tistih krajih, kjer te dni spet poje orožje. Ob nedavnih primerih ponovnega pojava te bolezni v Italiji, se je odločil da nam zaupa skrivnost.

V Afriko se je napotil s trebuhom za kruhom. Doma iz Brestovice na Krasu se je kot priučeni kamnosek zaposlil pri podjetju, ki je po nalogu pionirskih enot gradilo ceste in mostove na območju Ogadena, Diredawa, Džidžiga, Džibuti. Po devetih mesecih garanja se je odločil za vrnitev domov, vendar je tako odločitev pospešila tudi huda bolezen — malarija, ki se je je nalezel avgusta ali septembra leta 1937, kakih 80 km od Džibutija.

«Bilo je zelo vroče in sem se zato odločil, da bom spal bos», nam je pripovedoval pred dnevi, ko smo ga obiskali na njegovem domu na Peči. «Sicer pa smo po navadi spali oblečeni in obuti, prav zaradi komarjev in drugega mrčesa. Zbudil sem se z močno oteklo nogo, pojavila se je vročina, ki nekaj dni sploh ni popustila. Ko sem se čez tri ali štiri dni vkrcal na ladjo «Stella d'Italia» v Džibutiju, so me takoj namestili v bolniško sobo. Po zadržanju zdravstvenega osebja na ladji sem razumel, da je le malo upanja, da bom še videl Neapelj, kjer bi se moral izkrcati».

Potovanje se je vleklo dolgih dvanajst dni in dvanajst noči. V vsem tem času pa je Peric pojedel en sam obrok hrane. Bilo je to prvi dan, ko se je komaj vkrcal.

Iz Neaplja domov se je Peric pripeljal z vlakom. Namesto prejšnjega korenjaka je na domači prag, takrat je družina stanovala v Gabrjah, stopil živ okostnjak. Mrzlica in ker skoraj dva tedna ni zaužil hrane je Pericu izmozgala dobrih 40 kg telesne teže. Malarije ni odpravilo skoraj mesec dni trajajoče zdravljenje v goriški bolnišnici. Pomagale niso niti injekcije, ki mu jih je še nekaj mesecev zatem redno predpisoval znani goriški zdravnik Beviglia. Obdobjem relativno dobrega zdravstvenega stanja so sledili hudi napadi.

«Bili so težki časi. Dela nikjer in je bilo treba zato poprijeti za vsako priložnost. Lotil sem se krošnjarjenja. S kolesom sem se odpeljal v Gorico, nakupil večjo količino sadja in to potem prodajal po vaseh. Septembra ali oktobra 1939 sem se, kakor običajno, odpeljal na trg, kupil zaboj grozdja ter jo mahnil oroti Zdravščinam, Foljanu in Ronkam. Že v Zdravščinah me je začelo močno tresti, tako da sem komaj še stal na nogah. V Foljanu so se mi tresle roke, ko sem pripeljal v Ronke pa se mi je zdelo, da ne bom nikoli več videl družine.»

V Ronkah je neki ženski dal cel zaboj grozdja in se z veliko muko komajda privlekel domov. Vso pot je namreč prehodil, kajti ni se mogel peljati s kolesom. V postelji je ostal tri mesece, poskusil vsa mogoča zdravila, umetna in domača, mrzlica pa ga je venomer tresla.

Ko je napad nekoliko popustil je spet iskal zaposlitev, kar je bilo takrat zelo težko dosegljivo. Pa je le našel mesto v tovarni SAFOG. Nekega dne pa je po čudnem naključju izvedel tudi za domače zdravilo, ki mu je pomagalo, kot sam trdi, do popolne ozdravitve.

Narezal si je orehovega luba, ga zdrobil na majhne koščke ter ga pekel na korcu. Pepel je nato kuhal dokler se tekočina ni zgostila, dodal za pol kozarca olja ter vse skupaj popil.

«Od takrat dalje, se mrzlica ni več ponovila, niti kasneje ne v partizanih.»

Recept je kasneje posredoval tudi neki drugi osebi, ki je prav tako bolehala za malarijo in ki jo je tudi uspešno prebolela.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

vabita jutri, v **nedeljo, 19. marca, ob 16. uri** v Mestno gledališče v KRMIN, kjer bo revija pevskih zborov

PRIMORSKA POJE

Nastopajo zbori iz Idrije, Štmavra, Gornjega Posočja, Dolenje Trebuše, Števerjana, Bilj, Nove Gorice, Reke, Kobarida, Doline in Bazovice.

Šolski sindikati protestirajo

Šolski sindikati CGIL, CISL in UIL so ostro protestirali proti vandalizmu, ki so ga neznanci napravili prejšnjo noč v poslopju realne gimnazije v Tržiču. To je provokacija, menijo sindikati, v trenutku ko demokrati Tržiča skušajo izolirati novopečene škvadriste.

Razna obvestila

Dijaki slovenskega učiteljišča priredijo danes ob 20. uri v Prosvetni dvorani (Zlati pajek) ples. Dijaki vabljeni.

Izleti

SPD obvešča, da bo odhod avtobusa na Nevejsko sedlo jutri ob 7.30 s Korna v Gorici in ob 7.30 iz Štandreža.

Mali oglasi

PRODAJAMO mali tovornjak ford transit, letnik 1976. Telefonirajte na štev. 0481 - 5517.

Razstave

V galeriji Il Torchio odprejo danes ob 18. uri razstavo slikarke Noemi Bevilacqua - Ferfoljevé. Razstava bo odprta do 31. marca.

V gostišču Lanterna d'oro na goriškem gradu bo od ponedeljka do 20. aprila razstavljal slikar Gianfranco Tognan.

Kino

Gorica

VERDI 16.30—22.00 «Il casotto». Mariangela Melato in Ugo Tognazzi, prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO 17.15—22.00 «Il triangolo delle Bermude», J. Houston in G. Guida, v barvah (do ponedeljka).
MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Anno Domini». F. Sovagović in V. Živojinović. Barvni film.
CENTRALE 16.30—22.00 «Quello strano cane di papà». Walt Disneyeva risanka.

Tržič

PRINCIPE 16.30—20.30 «Via col vento».
EXCELSIOR 16.30—22.00 «In nome del papa re».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Svet ponoči danes» italijanski film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Jezdec na stranpoti», ameriški film, ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Dvoboj na Missouriju», ameriški film, ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Ul. Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla salute, Ul. Cosulich 117, tel. 72-480.

BENEŠKI DNEVNIK

S KONGRESA IZSELJENCEV IZ NAŠE DEŽELE V BASLU

Za obnovo porušene Furlanije potrebno obmejno sodelovanje

Poudarjen pomen osimskega sporazuma - To zimo kongres Zveze izseljencev iz Beneške Slovenije

V Baslu se je zaključil kongres izseljencev iz Furlanije - Julijske krajine, ki se ga je udeležilo preko tristo delavcev - emigrantov iz različnih evropskih dežel. Srečanje emigrantov se je začelo z uvodnimi poročili treh deželnih poslancev. Specogne, Magrinija in Ermana, ki so na kongresu predstavljali tri številčno najmočnejše stranke v naši deželi. Svetovalci so podrobno orisali dosedaj sprejeto in deloma že uresničeno zakonodajo glede obnove potresnega področja ter odgovarjali na številna konkretna vprašanja emigrantov. Naj navedemo, da je deželni svetovalec Specogna pozdravil večjo skupino beneških izseljencev, v slovenščini ter poudaril pomembno vlogo, ki jo med delavci na tujem na splošno, posebej pa med izseljenci iz Beneške Slovenije opravlja Zveza slovenskih izseljencev.

V drugem delu kongresa so največ pozornosti namenili vprašanjem, ki so povezana z vračanjem emigrantov v domače kraje ter njihov doprinos za čimprejšnjo odpravo posledic potresa. Veliko pozornosti so namenili tudi razpravi načrtih za gospodarsk in družbeni razvoj Furlanije in Beneške Slovenije. V diskusiji, ki je sledila, so sodelovali tudi nekateri predstavniki društev izseljencev iz Beneške Slovenije. Poleg Pia Cenciga in Danila Chiaciga, ki sta govorila v imenu beneških izseljencev v Švici, sta se oglasila tudi Alfredo Cicigoi in Valentino Noacco, ki sta zaposlena v Belgiji. Noacco je v svojem posegu dejal, da se obnova po potresu prizadetih krajev ne sme ustaviti pri tem, da se vzpostavi prejšnje stanje, ampak, da se začne uvajati resen načrt za gospodarski in družbeni razvoj prebivalstva, izkoriščajoč pri tem ugodnosti, ki jih odpira jugoslovansko - italijanski dogovor v Osimu. Poleg dokončno rešenega mejnega vprašanja, je poudaril Noacco, odpira sporazum v Osimu novo obdobje za gospodarsko sodelovanje. To pa zadeva predvsem področja vzdolž meje. Noacco je svoj poseg zaključil s pozivom političnim predstavnikom, naj v čimvečji meri skušajo vključiti predloge, ki so jih postavili izseljenci iz Furlanije - Julijske krajine v načrtu družbene in gospodarske obnove dežele. Alfredo Cicigoi je podrobno orisal problem upadanja zaposlitvene ravni v evropskih državah ter opozoril na pojavljanje rasistične mržnje do emigrantov tudi v deželah, ki so sicer znane kot zelo gostoljubne. V tej zvezi je zahteval, da deželne oblasti sprejmejo vrsto ukrepov, ki naj bi zagotovili nemoteno vračanje emigrantov, ki bi radi sodelovali pri obnovi dežele.

V zaključnem posegu je deželni svetovalec Specogna poudaril, da si razvoja obmejnih področij ni mogoče zamisliti brez sodelovanja na meddržavni ravni. Tako stališče zagovarja tudi Zveza društev beneških izseljencev. Tako stališče vidnega predstavnika KD odpira zdaj nove možnosti za začetek konkretnega dogovarjanja med predstavniki kulturnega in političnega življenja Beneških Slovencev ter družbenopolitičnimi organizacijami na Tolminskem.

Na zaključku kongresa v Baslu med predstavniki Zveze slovenskih emigrantov iz Belgije, Francije, Švice in Nemčije so opravili prvi obračun srečanja.

Tajnik Zveze Ferruccio Clavora je pred zaključno razpravo poudaril vsebinski in količinski doprinos naših predstavnikov, ki so uskladili svoje posege, da niso iz njih samo izhajala pričevanja temveč konkretne zamisli in predlogi. «Z našim delom so furlanski izseljenci razumeli, da se bo vsa Furlanija okoristila z osimskim sporazumom po posredovanju naše manjšine.»

Predsednik Zveze Luciano Faletig pa je sprejel predlog, da bodo v aprilu pripravili konferenco vodilnih kadrov, ki bo proučila reorganizacijo Zveze. Obenem bodo pripravili tudi študijski seminar.

Delegati so poudarili potrebo po smotrnosti, razširitvi in vzponu Zveze ter so predlagali, da se pripravi slavnostno praznovanje 10-letnice Zveze. V kulturnem programu, bi morali nastopiti kak pevski zbor iz Beneške Slovenije, predvsem pa Beneško gledališče, ki se je že uveljavilo med našimi zdomci. Med drugim so predlagali, da bo tretji kongres Zveze v Beneški Sloveniji v obdobju med božičem in novim letom.

Vedno več zanimanja za tečaj slovenskega jezika in kulture v Čedadu

V četrtek, 16. marca, se je začel v Čedadu četrti tečaj slovenskega jezika in kulture, katerega prireja kulturno društvo «Ivan Trinko». Tečaj, ki ga vodi prof. Irma Kuščer, je na sedežu društva. Treba je podčrtati zelo zanimivo dejstvo, da ni samo beneški Slovenci zainteresirani za poučevanje slovenščine, ampak tudi Furlani, ki želijo vedno bolj spoznati jezik in kulturo svojih bližnjih.

NA CESTI V BLIŽINI RONK

DVA PIJANA MLADENIČA PRETEPLA BOLNIČARJA

Ker sta ležala poleg prevrnjenega motorčka, jima je hotel nuditi pomoč

Bolničar Giuseppe Sclaunich iz Štarancana se verjetno ne bo več oziral za ljudmi, ki se zde ranjeni na cesti. Ko se je vozil z svojim avtom iz Tržiča v Ronke v četrtek proti večeru je sredi ceste zagledal prevrnjen motorček in poleg njega dva mladeniča, ki sta ležala na tleh. Takoj je ustavil avto, izstopil in se približal mladeničema, v želji, da bi jim nudil pomoč. Ko se je približal pa sta mladenича vstala, pahnila sta ga na tla in ga pretepla s pestmi in obrcala. Ostal je na tleh, šele kasneje so ga prepeljali v tržiško bolnišnico. Ima zelo hude poškodbe, v bolnišnici bo ostal, tokrat bo bolnik in ne kot bolničar, najmanj mesec dni. Policistom je povedal, da sta bila mladeniča precej opita. Policija išče mlada prenapeteža.

Za čimprejšnjo reformo policijske službe v demokratičnem duhu

Vsedržavno vodstvo policijskega sindikata, ki je pridružen k osrednji federaciji CGIL - CISL - UIL, je skupno s tajništvom slednje proučilo načelni sporazum o preosnovi policijske službe, do katerega je prišlo med predsednikom ministrskega sveta in političnimi strankami programske oziroma parlamentarne večine.

Ob tej priliki je bilo izraženo zadovoljstvo spričo sklepa o demilitarizaciji policijskega aparata (to je o njegovi ločitvi od vojaških sil), na katero je bilo treba čakati kar devet let. Vodstvo sindikata je vzelo na znanje voljo pristojnih oblasti po koreniti reorganizaciji policijske službe, ki je potrebna za učinkovitejše zatiranje navadnega in političnega zločinstva, z druge strani pa naglasilo, da je v tem sklopu nujna polna vključitev policistov v družbeno resničnost.

Nikakor pa se policijski sindikat ne strinja z uradnimi izjavami, po katerih se policijskim agentom priznava načelo sindikalnega pluralizma, toda se jim hkrati prepoveduje kakršno koli «pridruževanje in sploh organizacijsko povezovanje» z delavskim gibanjem, katerega zastopa federacija CGIL-CISL-UIL. To je v popolnem nasprotju z jamstvom svobodnega sindikalnega udejstvovanja, kakor ga navaja sama ustava.

Vodstvo policijskega sindikata — tako sporoča goriška federacija CGIL - CISL - UIL — zaradi gornjega vabi delavstvo in demokratično javnost, naj ga podpreta in napoveduje za 20. ter 21. marec v Rimu skupščino glavnega sveta, na kateri bodo še poglobili navedena vprašanja.

Gledališča

V krminskem mestnem gledališču bo drevi v okviru tamkajšnje abonmajske sezone nastopila skupina Gruppo teatrale ingenuo iz Vidma z igro «Clownerie».

Prireditve

Danes, 18. marca, ob 20.15 bo v mali dvorani Katoliškega doma na sporedu šesti film iz ciklusa «Oblast in čustva v moderni družbi». Naslov filma: «Un uomo per tutte le stagioni» režiserja Zinnemanna.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

JOŽEF NIKOLAVČIČ

Pogreb bo danes, v soboto, ob 15. uri iz mrliške veže goriške bolnišnice v cerkev in na domače pokopališče v Števerjanu.

Hčerki Vanda in Marta ter sin Mirko z družinami

Števerjan, 18. marca 1978

MARIBORSKO KULTURNO PISMO

Pestro izživljanje dramske glasbene in likovne umetnosti

Fugardova «Pozdravljen in zbogom» - Mojstrski nastop violinista Tomaža Lorenza - Hegedušičeva v «Rotovžu»

MARIBOR — *Dramska, glasbena in likovna umetnost si zadnji čas podajajo roko, kot bi bilo to prepletanje predvidevana a nenapisana stanovitnost mariborskega kulturnega življenja. In čim bolj je pomlad pred durmi, tem bolj je to občutiti. Sicer razveseljiv pojav, katerega prevelika gostota prireditev včasih človeku le duši zaznavnost občutja dojemanja. Zato bo tokrat tekla beseda le o nekaj bolj zanimivih prireditvah, ki so še najbolj priklenile občinstvo.*

Po uspešni uprizoritvi hrvaške monodrame «Centrala» Fadila Hadžića na Malem odru, smo po kratkem presledku spet doživeli uprizoritev na Malem odru, kar priča, da se je ta zvrst dramske dejavnosti v Mariboru precej razmahnila. Pod režijskim vodstvom mladega režiserja Iztoka Valiča in v scenij in kostumografiji Vlaste Hegedušičeve, je bila izvedena drama južnoafriškega pisca Athola Fugarda «Pozdravljen in zbogom».

V dramij nastopata le dve osebi, brat in sestra Johnny in Hester. Hester je prostitutka, ki se po smrti očeta vrne v revno kočo po dediščino, najde pa samo napol bolnega brata, ki ni nikdar zapustil doma, tudi po očetovi smrti ne. Brat očetovo smrt zataji in sestri govori, kot da oče še živi. Tako se brat in sestra, obremenjena vsak s svojimi kompleksi, soočita v spopadih samoohranitvenega boja do končnega spoznanja, da za Hester ni druge pomoči, kot vztrajati v svojem boju življenjskega obstoja, vtem ko za plahega in bolnega Johnnyja ni druge rešitve, ..ot opirati se na očetove bergle, edino kar je ostalo po očetovi smrti.

Predstava je bila artistično na lepi višini, za kar so poskrbeli vsi sodelavci od režiserja, scenografke, kostumografke in zlasti še igralcev Milene Muhičeve in Iva Leskovca, ki sta s prepričljivo intenzivno igro izoblikovala izredno težki vlogi odrinjencev v razjedenem svetu.

Čeprav delo samo izpričuje resno prizadevanje dramatika Athola Fugarda o pristnosti naturalističnega izražanja po sodobnih vzorih tipične angleške dramaturgije, bi vendarle prej želeli dramsko delo izpod njegovega peresa o podobnih ali prav takšnih problemih med črnskim življem na skrajnem jugu apartheida Južne Afrike.

Na koncertnem odru se v pretežni večini vrstijo komorni koncerti, čemur verjetno pogojujejo finančni stroški. Čeprav se poslušalci na teh intimnejše seznanjajo s poustvarjalnimi umetniki dobrega slovesa, priklenejo občinstvo vendar bolj veliki umetniški ansambli.

Po koncertu znanega Zagrebškega godalnega kvarteta, ki je izvedel dela Miloša Cipre, Ludwiga van Beethovna in Dimitrija Šostakoviča ob sodelovanju mlade pianistke Ksenije Kos, ki ima za seboj že nekaj uspešnih koncertnih nastopov v Jugoslaviji, se je ponovno predstavil Mariborčanom priljubljeni Simfonični orkester radiotelevizije Ljubljana pod dirigentskim vodstvom, mladega, a že priznanega dirigenta Antona Kolarja.

Orkester se je tokrat predstavil s popularnim sporedom bolj znanih glasbenih del. Poslušali smo simfonično pesnitev Franza Liszta «Preludiji», eno najznačilnejših del nemške novoromantične smeri. Patetično bleščeča instrumentacija z izredno dinamičnimi občutji, nudi orkestrskemu ansamblu nemajhne možnosti razsežnega muziciranja, kar za skladbo Camilla Saint - Seansa Koncert za violino in orkester v h - molu, ne bi mogli trditi. To je čutil tudi orkester, ki ni igral tako poletno kot smo vajneni pri njem.

Izredno umetniško potenco pa je pokazal violinist Tomaž Lorenz, ki je nadkrilil orkester s šijajnim tehničnim znanjem in tenkočutno muzikalnostjo; bogata in sočna je lepota njegovega glasbila, iz katerega virtuozno izvablja bleščeč ton. Obžalovali smo le, da mojstra nismo slišali v kakšni bolj dognani kompoziciji, kjer bi njegovo mojstrstvo prišlo do še večjega učinka.

V drugem delu koncerta, ki so ga sestavljala znana romantična dela kot Uvertura - fantazija Romeo in Julija Petra Iljiča Čajkovskega. Dvořakovi Trije slovanski plesi in pa Medigra iz opere Ksenija slovenskega skladatelja Viktorja Parme, sta dirigent Anton Kolar in orkester posredovala dinamične značilnosti romantičnega duha z neposredno umetniško interpretacijo in bleščečo muzikalnostjo.

Razveselila nas je še posebej skladba skladatelja Viktorja Parme, rojenega pred 120 leti v Trstu in pokopanega v Mariboru, kjer je vrsto let deloval v mariborskem slovenskem gledališču. Ne samo, da smo z njo skromno počastili njegov spomin, ampak bolj zato, ker smo spet slišali njegovo prijetno glasbo, ki smo jo Slovenci vselej tako radi poslušali in jo sprejeli za svojo.

Prijetno je poročati o kulturnem dogodku, ki je prav ob prazniku žena, predstavil občinstvu doslej malo znano zvrst umetniške ustvarjalnosti, doma in v inozemstu sicer priznane gledališče, filmske in televizijske kostumografske, scenografke in modne kreatorke Vlaste Hegedušičeve. Tokrat se je v Malem likovnem salonu Rotovž prvikrat predstavila širši javnosti tudi kot samostojna slikarka. Čeprav pri široko razgledanj akademski slikarki kot je Hegedušičeva, to dejstvo naj bi ne bilo presenečenje, so njene stvaritve na slikarskem polju vendarle prijetno presenetile. Šestnajst podob, kolikor je na razstavi na vpogled, razodevajo svojstvenost barvitega oblikovanja prostora in predmeta v njem. Podlaga podobam je oljnati papir. Z impresivno vedrino in liričnim navdihom nanaša barve s čopičem ali lopati-

EMIL FRELIH

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Prejšnjo sredo je v Kulturnem domu predaval prof. Filip Kalan - Kumbatović o «Evropeizaciji slovenske gledališke umetnosti». Ciklus predavanj o tej temi je priredila Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Na sliki: prof. Kumbatović (levo) in predsednik NŠK prof. Škerlj.

PRED TRETJIM SPOMINSKIM POHODOM NA POREZEN

Boj na Poreznu najhujša preizkušnja prekaljenih borcev «Kosovelove brigade»

Pohod na največji cerkljanski vrh postaja množičen: lani se ga je udeležilo 3.000 ljudi - Spominske značke za udeležence iz prejšnjih pohodov

Tik pred sončnim zahodom 23. marca 1945 se je po pobočju Črnega vhra premikala dolga partizanska kolona. Pred seboj je imela še dolgo pot. Tako je še pred jutrom dosegla 1622 m visok vrh Porezna. Izvidnica je prišla na mesto 24. marca ob treh zjutraj, za njo pa se je počasi pomikala utrujena gosja vrsta partizanov, ki so s težavo premagovali zadnje s snegom obložene strmine, premraženi od sunkov ledeno mrzlega vetra.

Na pogorju Porezna je italijanska vojska že zdavnaj napravila močne utrdbe in v skalo vsekane podzemne kaverne, rove in hodnike.

Na sedlu med Poreznom in Kupom pa sta bili tudi dve ozki betonski vojašnici. Poveljniki enot so brž razporedili zasede in stražarje tako, da bi kar najbolje zavarovali glavnino, med katero je bilo tudi precej terencev in civilistov. V primeru napada naj bi se umikali proti Bohinju, kjer je bila ofenziva že minila. Največ borcev je bilo razmeščenih po prostranih zametenih vojašnicah, precej pa si jih je poiskalo zavetje pred mrazom po rovih in ozkih betonskih hodnikih.

Proti jutru so začeli prihajati na Porezen borci iz drugih enot in številni terenci vojnega zaledja. Več kot osemsto mož in žensk je bilo zaradi meteža in slabe poti na smrt utrujeno. Poveljstva so vse usmerjala h glavni vojašnici in jih rotila naj se ne izpostavljajo na zunanjih, vidnih mestih. Del množice ki ni mogla v obe vojašnici, je odšel v rove in na hodnike. A tudi ti so bili že polni, zato mnogi zaradi gneče niso mogli naprej in so bili še bolj izpostavljeni mrazu.

Cerkljansko dolino je prekrivala megla, zato se je komanda s te strani najmanj nadejala napada, tu bi se bilo tudi najlaže braniti. Na vseh drugih obrambnih točkah so bile močnejše zasede in straže.

Sovražnik pa je s pomočjo ovaduhov in domačih izdajalcev stalno zasledoval premike naših enot, za kar je uporabil ves 13. divizijski polk SS in še domače izdajalske formacije. Na Poreznu se je ponoči in zjutraj zbralo že okrog 1.200 partizanov in terencev, oboroženih in neoboroženih ter nagnetenih po rovih, hodnikih in med zidovjem ozkih in zametenih kasarniških poslopij. Okrog 3. ure ponoči, 24. marca 1945, so imeli Nemci v neposredni bližini zbranih že kakšnih 600 vojakov. Nekateri stražarji so poveljstva opozarjali, da slišijo nekakšno žvenketanje, toda nemška kolona ni trčila na nobeno zasedo. Okrog petih zjutraj je sovražnik, ki je prejšnjega dne končal ofenzivo na območju Davče, nadaljeval čiščenje ozemlja proti Cerkljanskemu. Ko je dosegel greben Cimprovke, je poslal svoje enote tudi na Porezen in Durnik.

Jutro 24. marca 1945 je bilo mirno. Partizani v zasedah in tisti po betonskih rovih so bili vsi premraženi. Stiskali so se drug k drugemu. Nihče ni pričakoval najhujšega. Najprej so se vznemirili borci na položajih, ki so že v svetlem jutru opazili kolono kakšnih 50 sovražnih vojakov z otovorjenimi mulami in konji. Komanda je takoj ukazala ljudem v podzemlju, naj se pomaknejo ven in naj bodo strogo pripravljeni. Ukaz pa je bil že prepozen, kajti še pred poldeveto uro je sovražnik sprožil ogenj z vrha Porezna — tja se je namreč po zahodnem grebenu v megli neopazno povzpela njegova bojna skupina. Spričo streljanja in kričanja je v rovih nastala panika. Vsak je hotel čimprej na prosto. V rovih so pogasili karbidovke in v temi je bila zmeda še večja. Nekateri so se brž pognali ven in se spustili po strmem pobočju, potem jih je zagrnila megla. Marsikomu je megla pomenila rešitev, druge pa je pripeljala pred puške ali pa kar v roke sovražnikov. Nad razsodnostjo je prevladal instinkt.

Posamezni poveljniki in skupine borcev, ki niso izgubili glave, so se začeli kolikor toliko organizirano braniti. Sovražnikov pritisk z vrha Porezna proti nekoliko nižjim partizanskim položajem pa je bil čedalje bolj silovit. Odpor maloštevilnih branilcev je bil čedalje šibkejši, padali so drug za drugim ali pa so izginjali v megli. Nemci so se še bolj približali rovom in hodnikom kjer je bilo še kakšnih tristo borcev in bork. Od teh jih je v zadnjem trenutku ušla približno polovica iz podzemskih oklepov. Prav gotovo so k temu pripomogli nekateri borci, ki so jurišali proti sovražnikovim položajem in napadalce prisilili, da so se začasno umaknili v mrtvi kot. To je bil edini taktični uspeh.

Na podlagi kasneje zbranih podatkov je bilo ugotovljeno, da je večja skupina sovražnih vojakov vodila s Porezna 145 ujetih partizanov. Ujeli so jih zvečine v rovih in na hodnikih, saj v temi ni bilo moč najti izhoda, ki je bil širok le za enega ali dva človeka. V rovih so borci uničevali dokumente in orožje ter si trgali našitke. Ko so k izhodu prišli Nemci, so začeli nesrečnike pretepati s puškinimi kopiti. Primorali so jih, da so legli na sneg z rokami nad glavami. Tudi kasneje so jih pretepali in skakali po njih. Zvezali so jim roke na hrbtu z žico, potem pa so jim jo nadeli še okrog vratu, da jih je bilo navezanih po deset. Natovorili so jim zaplenjeno orožje in municijo ter jih odgnali v dolino. Pozneje so zajeli še 31 borcev in bork. Te je zasliševal komandant polka major Schmidt. Od vseh zaslišanih sta le dva ostala živa. V Zaprviču, dvesto metrov od Pavlinove domačije, so na barbarski način pobili 25 borcev in 4 borke. Preostale ujetnike so peljali v Jesenico in jih zaprli v prazen hlev Gabrijela Feltrina. Ujetniki so bili silno žejni in lačni, a vode jim niso dali. Šele na prošnjo nekega ujetnika, ki je znal nemški, so jim prinesli nekaj vode in krompirja. Naslednje jutro 25. marca 1945, so odprli hlev nemški vojaki in začeli vpričo majorja Schmidta odbirati ljudi za ustrelitev. Odbrali so jih 110. Ti so se morali sleči in odeti v cape, ali pa so kar slečeni odhajali na morišče v Javorškovo gmajno in v njeno neposredno bližino. Ko so prvih dvajset odvedli, je tiste v hlevu zajel obup, groza. Vedeli so, kaj jih čaka, a pomagati si niso mogli. Pobijali so jih po dvajset, deset, tudi po šest. Nekatere so napodili v hrib in jih pobijali kakor divjad. Ubili so vse odbrane razen dveh, ki sta se skrila in enega, ki je kljub strelu ostal živ.

Od preostalih 35 so jih 25 odpeljali na Grahovo in dalje v goriške zapore. Manjšo skupino ujetnikov so vzeli s seboj, da jim je nosila strelivo in odstranjevala mine. Postavili so jih tudi pred filmske kamere in jih filmali, v propagandne namene. Štirje so kasneje izkoristili nepazljivost stražarja in ušli ter se spet priključili partizanom. Drugih šest so poslali na delo na Koroško, a tudi ti so pobegnili v partizane. Usoda dveh ujetnikov je neznana.

Dne 24. in 25. marca 1945 je 13. policijski polk SS pobil 145 partizanov: 29 pri Zaprviču, 10 pri Gorjah in 106 pri vaseh Jesenice, Orehek in Ravne. Od ustreljenih je bilo najmanj 29 kosovelovcev.

(Iz «Kosovelove brigade»)

V spomin na tragične dogodke na Poreznu v zadnji sovražnikovi ofenzivi proti enotam IX korpusa, 24. marca 1945. leta, se bo letos že tretjič organiziral pohod borcev, planincev, mladine, pripadnikov JLA in TO na 1622 m visoki vrh POREZNA.

Predstavniki krajevnega odbora zveze borcev Cerkno in planinskega društva Cerkno ter ostali, ki pripravljajo letošnji spominski pohod, so se sestali v Cerknem in se dogovorili za program spominskega pohoda, na katerem bodo s skromno komemoracijo na Poreznu počastili spomin na padle borce v tej neenaki borbi, kot tudi spominu 96 ujetih in ustreljenih borcev v vasi Jesenica pri Cerknem.

Posebno skrb bodo organizatorji posvetili markaciji poti iz Cerknega, Podbrda in Selške doline na Porezen ter organiziranem vodstvu pohodnikov. V priprave so poleg članov PD Cerkno vključili tudi mladince tovarne ETA iz Cerknega, ki bodo pomagali pri čiščenju snega na poti in pri planinski koči na Poreznu.

Do sedaj sta bila organizirana že dva spominska pohoda na Porezen. Lanskega se je udeležilo preko 3000 ljudi tako, da postaja pohod množičen in presega lokalne okvire, saj se ga udeležujejo tudi občani iz drugih krajev Slovenije. Pohodniki, ki bodo letos že drugič ali tretjič sodelovali na pohodu, bodo dobili spominske značke.

Dosedanja dva pohoda so finančno podprle OZD Gorenjske in ETA Cerkno, pokrovitelj stvo nad letošnjim pohodom pa je prevzela Tovarna kolektorjev iz Idrije.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 *Check - Up*, oddaja o medicini
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
15.00 Kolesarska dirka: Milano - Sanremo
17.35 *Sobota, odpri se*
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 *Družina Partridge*, TV film
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 *Oj, kakšen večer*, glasbena oddaja z Raffaello Carrà
21.50 *Otroci in mi* Filmske premiere
Ob koncu Dnevnik in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 *Zaklad gradu brez imena*, TV film
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 DNEVNIK 2 — *Lepa Italija*
14.00 *Odprta šola*
14.30 Evropski dnevi
17.00 *O mladinski zaposlenosti*
18.00 *Sobota dve*
18.35 DNEVNIK 2 — *Športne vesti*
18.45 Izžrebanje loterije
18.50 *Dober večer z ... Nannijem Loyem*
Vremenska slika
19.45 DNEVNIK 2 — *Odprti studio*
20.40 *Primer Lindbergh* UGRABITEV, 1. del
21.55 Ciklus Antonionijevih filmov KRIK
Igrajo Steve Cochran, Alida Valli, Dorian Gray, Betsy Blair in drugi.
Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.05 *Zgodbe iz Kalevale*
8.20 S. Makarovič: *Kosovirja na leteči žlici*
8.35 *Mali svet*
9.05 Študij na univerzi: *Elektrotehnika*
9.25 *Čas, ki živi*: Partizanske smučarske tekme
9.55 Zasedanje CK ZK Makedonije
11.15 *«Znanje - imanje»*
15.50 Arosa: Slalom za moške
15.35 Nogomet: *Velež - Sarajevo*
17.40 Obzornik
17.55 *Družina črnega perja*, film
19.30 DNEVNIK
20.00 G. Durieux: *Paul Gauguin*, nadalj.
21.00 Hokej: *Jugoslavija - Poljska*
22.30 *Opatija 78*, festival zabavnih melodij

Koper

15.35 Nogomet: *Velež - Sarajevo*
18.30 Arosa: Paralelni slalom za ženske
19.30 *Otroški kotiček*
20.15 Odprti prostor
20.30 DNEVNIK
20.45 *Jennie*, nadalj.
21.35 *Kruh in delo*, dok. iz cikla Svet v letih 1900 - 1939
22.15 *Duet za ljudožerce*, film

Zagreb

19.30 DNEVNIK
20.00 *Tolpa Cola Youngerja*, film
21.35 *Opatija 78*
23.05 DNEVNIK
23.20 *Najvažnejša je ljubezen.*

ŠVICA

19.45 *Kratkočasje*, risanka
20.30 DNEVNIK
20.45 TV tombola 78
22.25 Športne vesti

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00 in 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Motivi na temo; 9.30 Pregovori tedna; 9.45 Glasbena medigra; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.30 Kulturna beležnica Primorskega dnevnika; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Slovenske ljudske pesmi; 13.35 Izbor iz operet in glasbenih komedij; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Gremo v kino; 15.00 Tekmujte s Petrom; 16.30 Svet okoli nas; 17.05 Mi in glasba; 18.05 «Pierrot in Pierrette», radijska igra;

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30 in 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Hi-Fi magazine; 9.15 Poje Elda Viler; 9.32 Na našem gramofonu; 10.00 Z nami je...; 10.15 Glasbeni portret; 10.32 Mini juke-box; 10.45 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Ljudske navade in izreki; 14.15 Folk orkester Borghesi; 14.33 Plošča LP tedna; 15.00 Petje in plesi iz vsega sveta; 15.45 Par besed; 16.00 Pismo iz...; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Vročih sto kilovatov; 18.35 Zapojmo in zaigrajmo.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 in 21.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 10.35 Satirični program; 10.55 Beethoven in Italija; 11.25 Ena dežela na enkrat; Molise; 12.05 Show down; 13.35 Glasbeni spored; 14.05 Križanka po radijskih valovih; 14.32 Pogovori o današnji Evropi; 15.05 Glasbeni program; 15.30 Kolesarska dirka Milano - Sanremo; 16.30 Popevke zadnjih desetih let; 17.10 Kitare in...; 17.45 Zlata doba; 18.35 Strnjena radijska igra; 19.35 Jazzovska glasba; 20.10 Zdravnikovi nasveti;

RADIO 2

7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 in 19.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Oni drugi dan; 8.45 Spominj in dobra glasba; 9.32 «Dom za Martina», nadalj.; 10.12 Zabavni program z Ginom Bramierijem; 11.00 Popevke za vsakogar; 12.45 Popevke; 13.40 Satirični spored s Pinom Carusom; 15.00 Lahka glasba; 16.37 Opereta

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.05 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Mladina poje; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Mi pojemo; 11.20 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.40 Orkestra The Munich Pop Symphonics in Werner Eisbrenner; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Veseli domači napevi; 13.30 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Gremo v kino; 14.45 S pevcem Edvinom Fliserjem; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 S knjižnega trga; 16.00 «Vrtiljak»; 17.03 Spoznavajmo svet in domovino; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Franci Puhar; 20.00 Dnevi jugoslovanske zabavne glasbe «Opatija 78»; 21.30 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Popularnih dvajset; 0.05 Nočni program - glasba.

SKRIVNOSTI MORSKIH GLOBIN

Kako prihajajo na svet mladiči največjih sesalcev

Rojstvo in življenje kitov pogojuje nujnost vdihavanja zraka

Kitovo življenje je vedno predstavljalo za človeka veliko skrivnost. Učenjaki in pomorščaki so skušali razvozljati predvsem dve uganki: kako se kiti razmnožujejo in kako spijo.

Znani raziskovalec morij Jacques Cousteau piše v zvezi s prvim vprašanjem: «Ko se samica pripravlja, da bo postala mati, navadno poišče kak miren zaliv. Pri tem jo skoraj vedno spremlja samec, toda ne ostane pri njej. Porod se mora navadno izvršiti z veliko hitrostjo, ker bi sicer mladič, če se ne bi hitro osvobodil, utegnil poginiti. Kiti imajo navadno po enega mladiča vsaki dve leti, mati pa ga doji devet mesecev. Samo za eno vrsto kitov je značilno, da nosečnost traja šestnajst mesecev. V tem primeru pa so porodi vsaka tri leta. Znano je, da skoraj vsi kiti prihajajo na dan z repom. To je zelo zanimiva značilnost, ker pri vseh ostalih sesalcih prihajajo v življenje z glavo naprej. Prihod na svet z repom pa preprečuje, da bi mladič pri porodu utonil. Takoj ko pride mladi kit na svet, ga mati odvleče na površino, da bi lahko čimprej vdihnil zrak. Pri tem opravilu ji često pomagajo tudi druge samice.

Ko se kiti rodijo, so dolgi poprečno sedem metrov. Po sedmem mesecu nosečnosti, mladič meri že tri metre. Parjenje teh velikih vodnih sesalcev se odigrava pretežno v tropskih in subtropskih morjih. Po parjenju in porodu pa mladiči gredo s svojimi materami v smeri antarktičnih voda.

Ali kiti spijo? To skrivnost še niso dokončno razvozljali. Nekateri avtorji menijo, da kiti ne spijo na morskem dnu, in sicer zato, ker ne morejo živeti dolgo časa brez zraka. Poleg tega pa je njihova koža tudi zelo občutljiva in utegnilo bi se zgoditi, da bi se na hrapavem dnu lahko poškodovali. Zelo verjetno je, da kiti spijo na površini vode, ker morajo pač dihati. Znano pa je, da je dihanje spečih bitij povsem nagonsko in avtomatično. Tudi ribiči menijo, da kiti spijo na površini.

Kako globoko pa lahko zaplavajo te živali? Gotovo je, da kit lahko ostane pod vodo približno pol ure. V tem času se lahko pogrezne od dvesto do tisoč metrov. Za eno vrsto so ugotovili, da utegne plavati do 1300 metrov globoko, saj so v tej globini našli podvodne kable, ki so jih poškodovali kitovi zobje. Na vsak način pa kit pri naglem vzponu iz morskih globin ne trpi na bolezni, ki je značilna za ljudi — potapljače, ki se prenaglo dvignejo iz morskih globin.

Kakšna je kitova hitrost pri plavanju? Opazovanja so neizpodbitno dokazala, da lahko veliki kiti dosežejo največjo hitrost dvajset milj na uro. Tak tempo plavanja pa lahko vzdržijo le kakih deset minut. Pri hitrosti 14 milj na uro pa lahko plavajo tudi dve uri in še več.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ubadali se boste z delom, ki zahteva potrpežljivost in metodičnost. Deležni boste presenečenja, ki vam bo dvignilo moralo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Dan je posebno ugoden za one, ki mnogo potujejo. Prejeli boste novico, ki vam bo v veliko uteho.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Da bi preprečili neko proti vam naperjeno spletko, sprejmite ustrezen ukrep. Ne zaupajte tujim osebam.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Zagotovljena sta vam napredek in uspeh. Premalo priložnosti imate, da bi si pomirili srce.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne ozirajte se na kritike nevoščljivcev. Bodite bolj nepristranski do sorodnikov.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Prijatelji vam bodo pomagali, da boste prebrodili vse težkoče. Obvladajte svojo razburljivost.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Uporabite svoje energije za dosego bolj otipljivih uspehov. Imejte več zaupanja v lastne sposobnosti.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Spopadi v delovnem kolektivu so samo v škodo. Neka čustvena zadeva ni najbolj jasna.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Na važnem sestanku bodo prišle do izraza vse vaše diplomatske sposobnosti. Skušajte se ogniti vsemu, ki ovira srečo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Otresite se obveznosti, ki predstavljajo finančno breme. Obnovili boste neko čustveno zvezo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Kakršen koli si bodi cilj želite doseči, nikoli ne bodite premalo previdni. V čustvenem življenju nenadne spremembe.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Povečali boste svoje dohodke, hkrati pa tudi izdatke. Na neki prireditvi boste sklenili novo prijateljstvo.

inles
OKNA
VRATA
maloprodaja:
61310 RIBNICA
tel.: (061) 87-212
inles industrija
stavbnega pohištva
61310 RIBNICA
prodajna skladišča:
APATIN
BEOGRAD
ČUPRIJA
JURDANI - OPATIJA
NIS
SLAVONSKI BROD
SLAVONSKA POŽEGA
VINKOVCI
zahtevajte
PROSPEKTE
IN
CENIKE

NOGOMET

V AMATERSKIH LIGAH

OD NAŠIH MOŠTEV BODO IGRALA LE PRIMORJE, VESNA IN KRAS

Na sporedu bodo namreč le zaostale tekme - Zaradi nastopov pokrajinskih amaterskih reprezentanc bodo prvenstva dva tedna počivala

Amaterska nogometna prvenstva bodo zaradi nastopa pokrajinskih reprezentanc prekinjena za dve nedelji. Ta premor bodo tiste ekipe, ki nimajo nogometašev v reprezentanci, izkoristile tako, da bodo odigrale zaostale tekme. V nedeljo bodo zato od naših ekip stopile na Tržaškem na igrišče Primorje, Vesna in Kras.

1. AMATERSKA LIGA

Primorje — Corno

Primorje sprejme v goste ekipo Corna od katere jo ločijo kar tri točke. Po nedeljskem porazu v Mošji je postal položaj Primorja precej kritičen in zato morajo jutri «rdeči - rumeni» odločno jurišati na zmago, saj v drugem primeru bi položaj proseške ekipe še poslabšal. Tega se dobro zavedajo voditelji kluba, trener in nogometaši sami. Zato je povsem razumljivo, da vlada na Proseku mrzlično pričakovanje za ta dvoboj, katerega končni izid zna postaviti Primorje bolj na varno v primeru zmage, remi pa ne bi dosti popravil položaja. O porazu sploh nihče ne govori, kajti v tem primeru bi postal položaj proseške ekipe skoraj brezupen. Torej nogometaši Primorja tokrat ne smejo odpovedati. Zaigrati morajo odločno in niti taktične napake tokrat niso dovoljene, kajti izid tega dvoboja bi lahko bil odločilnega pomena za Primorje, ki bo po vsej verjetnosti igralo v običajni postavi. Odsoten bo le kapetan Tomizza.

Kaj pa nasprotnik? Predstavniki Corna bodo prišli na Prosek zavedajoč se, da Primorje rabi točke. Vendar niti položaj Corna ni ravno rožnat in gostje ne bodo popustljivi. Odločno se bodo vrgli v borbo z upanjem, da odnesejo točko. Ni odveč če poudarimo, da je ekipa Corna trenutno v dobri formi in to dokazuje dejstvo, da je šele prejšnjo nedeljo proti Portualeju doživela prvi poraz v povratnem delu prvenstva, po seriji sedmih negativnih nastopov. V zadnjih šestih tekmah celo ni dobila gola. Moč ekipe je prav obramba, šibka točka pa napad, saj imajo predstavniki Corna s 13 zadetki najšibkejši napad prvenstva.

3. AMATERSKA LIGA

Kras — Roianese

Po dveh zaporednih porazih čaka Kras spet nevaren nasprotnik. Ekipa Roianese, čeprav v tem prvenstvu ni dosegla vidnejših izidov, je vedno delala preglavice vsakemu nasprotniku. Pozabiti sicer ne smemo, da je Kras v zimskem delu prvenstva že prisilil Rojančane k delitvi točk. Upati je, da bo tudi tokrat Krasu uspelo priti do tega.

Giarizzole — Vesna

Po remiju z Roianesejem gre Vesna v goste h kandidatu za prestop v višjo ligo. Zato je povsem razumljivo, da je Vesna pred težko oviro, posebno če računamo, da so predstavniki Giarizzol prejšnjo nedeljo nekoliko razočarali in s tem jih je na vrhu lestvice dohitela ekipa Campi Elisi. Povsem razumljivo je, da Tržačani računajo na obe točki. Križani pa bodo naredili vse, da se to ne bi zgodilo, saj se Vesna noče vrniti domov praznih rok.

B. R.

KOLESARSTVO

V PERCOTU

Petelin in Godnič bosta spet startala

V četrtek je bila v Poreču na sporedu zadnja dirka (izmed petih) za dodelitev trofeje HTP Riviera Poreč. Po predvidevanjih so tako med posamezniki, kot ekipno osvojili prvo mesto Čehoslovaki, čeprav niso zmagali v zadnjih dveh nastopih.

V sredo je na krožni, četrti dirki zmagal Beograjčan Marinković pred Čehom Kondrjem in Bilvem.

V četrtek pa je bila na sporedu 90 km dolga cestna dirka, kjer je zmagal Rogovec Janez Zakotnik, ki je v sprintu potolkel Čeha Vavro in Kondrja, z visoko poprečno hitrostjo kar 44,600 km na uro. Na tej dirki sta nastopila tudi Adriina kolesarja Petelin in Godnič, ki sta bila v začetni fazi zelo aktivna, sta pa to svoje naprezanje plačala v povratnem delu pri vzponu iz Limskega zaliva proti Vrsarju, ko sta zaradi utrujenosti popustila.

Končna ekipna lestvica je naslednja: 1. Kondr (Milevsko) 37 točk, 2. Turek (Milevsko) 31, 3. Bily (Milevsko) 24, 4. Zanoškar (Rog) 19, 5. Zakotnik (Rog) 18.

Ekipno je zmagala ekipa Milevskega (108 točk), pred Rogom (44) in Metalliacommercom iz Zagreba (41).

Jutri pa bosta kolesarja Adrie Petelin in Godnič nastopila na krožni dirki v Percotu, kjer bodo na startu najboljši deželni amaterji in nekateri jugoslovanski klubi, med katerimi tudi ljubljanski Rog. Start dirke bo ob 14. uri.

R. Pečar

NOGOMET

ZÜRICH — Žreb za tekmovanje v evropskih pokalih, ki so ga včeraj opravili v Zürichu, je dal sledeč izid:

Pokal prvakov:

Juventus - Bruges
Borussia Mönchengladbach - Liverpool

Pokal pokalov:

Dinamo Moskva - Austria Dunaj
Twente Entschede - Anderlecht

Pokal UEFA:

Grasshopers - Bastia
PSV Eindhoven - Barcelona

SMUČANJE

AROSA — Avstrijka Annemarie Moser - Pröll je zmagala na zadnjem veleslalomu za svetovni pokal. Za njo sta se uvrstili, zahodna Nemka Epple in Švicarka Morerod. Lise Marie Morerod je obenem osvojila tudi končno prvo mesto v veleslalomu, v lestvici za svetovni pokal pa je tretja, za zmagovalko Hanni Wenzel iz Liechtensteina in Moser Pröllovo.

KOŠARKA

NARAŠČAJNIKI

Ardita — Dom 56:58 (34:28)

DOM: Cantelli, Orzan 2, I. Devetak 2, M. Cont, Juren, Buzzinelli 4, Vižintin, Sancin 2, U. Dornik (k) 19, D. Devetak 29.

V sredo je goriški Dom odigral zaostalo srečanje v prvenstvu naraščajnikov. V gosteh se je spoprijel z Ardito, ki je imela isto število točk na skupni lestvici. Vendar v zelo izenačeni in napeti tekmi so «belo-rdeči» zmagali z minimalno prednostjo.

Srečanje se je začelo ob premoči gostov, ki so takoj povedli in obdržali prednost nekaj košev do 12. minute. Tedaj pa so zoprstavili nasprotniku neprimerno obrambo in takoj izgubili vodstvo. Ardita pa je z mirno in preudarno igro končala polčas v svojo korist.

V drugem delu srečanja, čeprav igra ni bila na visoki tehnični ravni, smo prisostvovali prijetni košarki. Ekipi sta se menjavali v vodstvu.

Za odločilni koš je poskrbel Diego Devetak, ki, čeprav je bil najboljši strelec srečanja, je igral daleč pod svojimi sposobnostmi.

Vladimir

HOKEJ NA LEDU

Na svetovnem hokejskem prvenstvu B skupine v Beogradu so sinoči dosegli te izide:

Madžarska - Jugoslavija	4:2
Poljska - Švica	8:1
Romunija - Norveška	6:4
Japonska - Italija	5:4

Borova atletska sekcija je že v začetku sezone pripravila tekmovanje za dijake slovenskih srednjih šol

ODBOJKA

V B LIGI

ZA TRI NAŠE ŠESTERKE JE ŽE VSE ODLOČENO

Drevi bodo naši drugoligaši odigrali poslednje kolo

Odbojkarji in odbojkarice B lige bodo drevi odigrali zadnje kolo. Za naše tri zastopnike je že vse odločeno. To tudi za Sokol, ki ne bo stopil v športno areno.

MOŠKA B LIGA

Igralci Bora bodo odigrali poslovilno tekmo v tej ligi v Veroni. Srečanje med Nava Pandoro in Tržačani bo izredno zanimivo iz dveh razlogov. Gostje res nimajo kaj izgubiti, saj je njihova usoda že zdavnaj znana. To pomeni, da bodo odšli na igrišče brez vseh predsodkov, z mirno vestjo in željo, da zaigrajo dobro. Domačini pa morajo za vsako ceno zmagati, ker edino tako bi se rešili pred najhujšim, saj še niso na varnem. Za športnika, ko odhaja v areno, pa je skoraj vedno taka zahteva usodna in ga tudi velikokrat spravi s tira. To se je dogodilo že pred tednom, ko so borovci nepričakovano, toda zlahka premagali CUS iz Benetk.

ŽENSKA B LIGA

Tudi zastopnice Bora bodo odigrale poslovilno tekmo v gosteh. V lanskem prvenstvu je šesterka Mogliana Veneta kar trikrat premagala «plave». Letos pa se je ježiček na tehtnici obrnil v korist slovenskih igralk. Prvo srečanje v Dolini se je končalo s 3:1 v korist Bora. Drevišnja tekma nima več nobenega praktičnega pomena. Domačinke so že v nižji ligi, gostje pa imajo matematično gotov obstanek med drugoligaši. Gre torej samo za prestiž, ki bi moral biti odločilen, da se bodo borovke poslovile še z eno zmago.

ŽENSKA C LIGA

Pomlajeno vrsto Brega čaka spet dokaj težka ovira. V goste bodo sprejele odlični Treviso, ki je doma že premagal igralke iz Doline po treh setih igre. Po vsej verjetnosti je Treviso premočan nasprotnik, da bi Breg le prišel do prvega para točk.

Izredno važno tekmo igra jutri dopoldan v Padovi Sloga.

Na lestvici je na boljšem Sloga, ki ima dve točki več. Ne glede na to pa morajo slovenske odbojkarice zmagati, ker bi se edino tako rešile družbe tega neposrednega tekmeca za obstanek v tej ligi. Pri Banih je zmagala domača vrsta s 3:1. Upati je le, da bodo varovanke trenerja Peterlina zaigrale tako kot znajo in zmaga se jim ne bi smela izmuzniti.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V tej ligi se bo danes pričel povratni del prvenstva. Vodeči Kras bo počival, tako da bo igrala samo goriška Olympia. Špacapan in tovariši bodo gostili PAV Natisonio iz Manzana, ki so jo v prvem delu prvenstva odslovili pred domačimi gledalci po treh setih igre. To pot bo šlo po vsej verjetnosti še lažje.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Zastopnice Kontovela se bodo pred domačimi gledalci spoprijele z vodečo Azzurro iz Gorice, ki je bila samo enkrat poražena. Ni potrebno posebej poudarjati, da morajo domačinke zaigrati s podvojeno močjo in zagrizenostjo, če hočejo povečati dosedanji izkupiček še za par točk.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Tudi za varovanke trenerja Gergoleta se jutri dopoldan ponuja lepa priložnost, da v prvem povratnem zavrtljaju tudi pred domačimi gledalci premagajo tržaško ekipo Matteo's. Prva tekma v Trstu je bila izredno izenačena, saj je trajala kar pet nizov.

3. AMATERSKA LIGA

Prvenstvo v tej najnižji ligi se bo v A skupini šele pričelo. Nabrežinski Sokol se bo spoprijel na stadionu «1. maj» z UISP, ki ni nič posebnega. Neznana je tudi realna moč mladih odbojkaric iz Nabrežine. Tako je izredno težko dati katerokoli napoved.

Dokaj težko je napovedati zmagovalca tudi v drugem srečanju te skupine med Slogo in Solarisem. Izenačena bo tudi tekma med Interjem in Kontovelom.

G. F.

BOR V 3. DIVIZIJI

Dekleta zmagala fantje izgubili

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Bor — Breg 3:0 (15:1, 15:4, 15:2)

BOR: Nacinovi, Vigini, Tomsich, Montanari, Zergol, S. in I. Zupančič.

BREG: Komar, Švab, Pecarich, Vatovac, Salvi, Zeriali, Kerin, Suber, Pečenik, Križman, Maver in Canziani.

Derbi med Borom in Bregom je trajal le 26 minut, to se pravi, da so borovke tekmo osvojile brez težav. Brežanke so bile tehnično slabše, moramo pa upoštevati, da je to bila komaj druga tekma, ki jo igrajo skupaj. Tekma ni bila posebno zanimiva, kajti seti so se kmalu zaključili. Borovke se niso posebno zagrizle v tekmo, igrale so vseeno v zadovoljivi formi, kar pa bo treba preveriti v zahtevnejših srečanjih.

Samo

3. MOŠKA DIVIZIJA

Bor — Altura 2:3 (15:7, 6:15, 11:15, 18:16, 5:15)

BOR: Krebelj, Koren, Košuta, Škabar, Prašelj, Filipčič, Gombač.

Začelo se je tudi prvenstvo tretje moške divizije. Edini slovenski zastopnik te lige je Bor, ki je v prvem srečanju, po skoraj dveurnem boju, utrpel tesen poraz proti izkušeni ekipi Alture A. Kljub porazu so slovenski predstavniki na splošno zadovoljili, predvsem če upoštevamo, da so opravili le en skupni trening in je letos postava precej spremenjena. Dobrim potezam so sledile nepotrebne napake, ki so tudi posledica neuigranosti. Solidno je deloval sprejem, kar je predpogoj za gradnjo učinkovitih napadov, katere so borovci organizirali dosledno in brez zastojev. Slabše pa sta delovala blok in kritje v obrambi.

Srečanje je bilo zelo izenačeno, najrazburljivejši pa je bil četrti niz. Altura je že vodila s 13:10, borovci pa so s požrtvovalno igro nadoknadili zamujeno in po stalnem izmenjavanju vodstva končno osvojili set z neobičajnim rezultatom 18:16. V nadaljevanju je prišla do izraza utrujenost naših zastopnikov, ki niso bili več dovoli odporni in so v pičlih devetih minutah izgubili ključni niz.

A. K.

TOTIP

1. —	prvi	1	1	
	drugi	2	X	
2. —	prvi	2	1	X
	drugi	1	2	1
3. —	prvi	2	2	
	drugi	1	X	
4. —	prvi	2	X	
	drugi	X	2	
5. —	prvi	X	X	
	drugi	X	1	
6. —	prvi	1	1	
	drugi	2	X	

Borovci med košarkarsko tekmo proti Scoglettu

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 18. marca 1978

KOŠARKA

1. MOŠKA DIVIZIJA
18.30 v Dolini
Jadran - Edera Milje
* * *
20.15 v Gorici, na Rojcah
Dom - Villesse

FINALE MLADINCEV
15.00 na Kontovelu
Kontovel - Italsider

NARAŠČAJNIKI
18.30 v Trstu, Ul. Ginnastica
SGT - Bor

«PROPAGANDA»
17.00 v Nabrežini
Sokol - Don Bosco A
* * *
15.30 v Gorici, dvorana UGG
Pagnossin A - Dom

MINIBASKET

PRVENSTVO Z & R
15.00 v Dolini
Breg - Don Bosco B
* * *
15.30 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor B - Inter 1904
* * *
19.00 v Trstu, Ul. Vasari
CAMB - Sokol B

NOGOMET

KADETI
15.30 na Proseku
Primorje - Primorec
* * *
15.30 pri Domju
Domio - Breg

ZAČETNIKI
15.30 v Pierisu
Pieris - Mladost

CICIBANI
17.00 na Proseku
Primorje - Zaule
* * *
15.00 v Štandrežu
Juventina - Pro Gorizia

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA
18.00 v Veroni
Nava Pandoro - Bor

ŽENSKA B LIGA
20.30 v Mogliano Venetu
Mogliano Veneto - Bor

ŽENSKA C LIGA
20.45 v Dolini
Breg - Treviso

1. MOŠKA DIVIZIJA
18.00 v Gorici
Olympia - PAV Natisonia

1. ŽENSKA DIVIZIJA
19.30 na Proseku
Kontovel - Azzurra

3. ŽENSKA DIVIZIJA
20.00 v Trstu, stadion «1. maj»
UISP - Sokol
* * *
18.00 pri Banih
Sloga - Solaris
* * *
18.00 v Trstu, licej Petrarca
Inter - Kontovel

ATLETIKA

KROS ZA ŠOLARJE
15.00 na Katinari
Organizira ŠD Adria

JUTRI

NEDELJA, 19. marca 1978

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO
11.00 v Dolini
Bor - Barcolana

1. MOŠKA DIVIZIJA
11.00 na Kontovelu
Kontovel - Grandi Motori

KADETI
11.15 v Trstu, Istrska ulica
Don Bosco - Bor
* * *
15.30 v Trstu, Miramarski drevored
Ferroviario A - Breg

NARAŠČAJNIKI
9.00 na Kontovelu
Kontovel - Ricreatori
* * *
12.00 v Trstu, Ul. della Valle
Inter 1904 - Polet
* * *
10.30 v Štarancanu
Staranzano - Dom

DEČKI
9.15 v Trstu, Ul. della Valle
Inter 1904 - Kontovel

PROPAGANDA
9.15 v Dolini
Breg - Inter Milje

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
15.00 na Proseku
Primorje - Corno

3. AMATERSKA LIGA
15.00 v Križu
Kras - Roianese
* * *
15.00 v Trstu, Ul. Flavia
Giarizzole - Vesna

NARAŠČAJNIKI
9.30 v Gradišču
Torriana - Sovodnje
* * *
9.30 v Moraru
Moraro - Juventina
* * *
10.30 na Proseku
Primorje - Rosandra
* * *
10.45 pri Domju
Domio - Breg

NAJMLAJŠI
10.30 v Bazovici
Zarja - Zaule

ZAČETNIKI
14.00 na Proseku
Primorje - Gaja
* * *
9.15 na Proseku
Kras - Portuale
* * *
12.45 pri Domju
Domio - Breg
* * *
10.00 v Štandrežu
Juventina - Mariano

ODBOJKA

ŽENSKA C LIGA
11.00 v Padovi
Don Bosco - Sloga

2. ŽENSKA DIVIZIJA
10.00 v Gorici
Hrast - Matteo's

KOLESARSTVO

MEDNARODNA DIRKA AMATERJEV
14.00 v Percotu
Nastopa tudi Adria

KOŠARKA

V PROMOCIJSKI LIGI

Bor se bo jutri potegoval za dokaj dragoceni točki

V propagandnem prvenstvu bosta Breg in Sokol pred težko nalogo

Naše peterke v raznih prvenstvih bodo zaposlene še danes in jutri, nakar bo dvotedenski odmor zaradi velikonočnih praznikov.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Po nepričakovanem, a zasluženem uspehu v gosteh proti Scoglettu bodo borovci jutri v Dolini sprejeli v goste Barcolano, ki so jo že v prvem delu ligo premagali, čeprav z borimi tremi točkami razlike.

Z zmago nad Scoglettom so naši fantje napravili lep korak naprej na poti za obstanek v ligi, s tem pa se še niso matematično izognili izpadu. Če bi «plavi» jutri osvojili nov par točk, bi lahko mirneje gledali na nadaljevanje tega prvenstva, ko bodo v naslednjih kolih igrali izredno težka srečanja.

1. MOŠKA DIVIZIJA
B skupina

Jadran bo zaposlen že danes. Naši košarkarji se bodo spoprijeli s peterko miljske Edere, ki je še vedno na zadnjem mestu lestvice brez točke.

Po zmagi nad Italsidrom, ki je neposreden Jadranov tekmec za osvojitev prvega mesta, so naši košarkarji nedvomno dobili samozaupanje v svoje sposobnosti in bodo danes (proti ne preveč nevarnemu nasprotniku) lahko igrali mirno.

C skupina

Medtem ko bo Polet tokrat počival, bodo Kontovelci igrali doma proti ekipi Grandi Motori. Po dveh zaporednih porazih je pričakovati, da bodo naši zastopniki le izbojevali prvo zmago, saj njihov jutrišnji nasprotnik ne sodi med nevarne ekipe te skupine.

FINALE MLADINCEV

Kontovelovi mladinci so tisti, ki so, verjetno, med našimi košarkarji daleč najbolj zaposleni. Igrajo v tem finalu, obenem pa so tudi ključni igralci Kontovelovega moštva, ki nastopa v 1. MD.

To stalno igranje je naše fante nedvomno zelo utrudilo. Vseeno pa danes od njih pričakujemo, da proti Italsidru dajo vse od sebe in že danes bodo igrali proti težkemu nasprotniku, Italsidru.

KADETI

Če bi borovci jutri igrali kot znajo, bi lahko tudi v gosteh premagali Don Bosco in osvojili drugi prvenstveni par točk. Don Bosco se je namreč moral v nedeljo pošteno potruditi, da je premagal Breg.

Brežani pa bodo jutri popoldne igrali proti vodečemu Ferroviariu A. Naši zastopniki nimajo nikakršne možnosti za presenečenje. Lahko pa tudi v tej tekmi pokažejo napredek.

DEČKI

V tem prvenstvu bo tokrat zadnje kolo. Naš edini zastopnik Kontovel bo jutri igral v gosteh proti Interju 1904, ki je tretji na lestvici in verjetno bodo naši fantje zaključili svoje prvenstvo brez točke.

«PROPAGANDA»

V drugem povratnem kolu tega prvenstva bosta Breg in Sokol pred izredno težko nalogo. Igrala bosta namreč proti za razred močnejšima ekipama.

Brežani bodo sprejeli v goste miljski Inter, ki je (neporažen) prvi na lestvici.

Sokol pa bo doma igral z Don Boscom A, ki je drugi na lestvici in je doslej izgubil le eno tekmo (v Miljah proti Interju).

NAMIZNI TENIS

PRVENSTVO D LIGE

Danes v Štandrežu Juventina-Vermeglianese

S srečanjem Juventina - Vermeglianese se danes popoldne v Domu «Andrej Budal» v Štandrežu zaključi namiznoteniško prvenstvo D lige. Štandrežci bodo torej svoje zadnje srečanje odigrali pred domačim občinstvom in upajo, da bodo vsaj v tej priložnosti zbrali prvi par prvenstvenih točk. Doslej je namreč štandreška ekipa bila vedno poražena.

Srečanje Juventina - Vermeglianese bi moralo biti zelo enakovredno, saj so gostje v prvem delu prvenstva slavili zmago s tesnim izidom 5:3. Za današnji dvoboj so se Štandrežci dobro pripravili in je upati, da bodo končno slavili zmago. Za «belo-rdeče» bodo igrali: David Mučić, Renzo Turri in Edvard Marušić.

(Edi)

Totocalcio

Bologna - Milan	2	X	
Genoa - Atalanta	1		
Inter - Perugia	1	X	2
Juventus - Verona	1	X	
L.R. Vicenza - Fiorentina	1	X	
Lazio - Roma	X		
Napoli - Torino	1	X	2
Pescara - Foggia	2		
Piacenza - Udinese	X	2	
Lucchese - Parma	X		
Siena - Spal	2		
Paganese - Catania	2		
Siracusa - Nocerina	X	2	

Borovi minikošarkarji s svojim trenerjem Rudesom

Še tri kola do konca

Tri kola pred koncem prvenstva kaže, da je jasno, kdo bo poleg Dalvina zapustil prvo jugoslovansko košarkarsko ligo. Rabotnički iz Skopja je dokaj nepričakovano izgubil na svojem igrišču z neposrednim nasprotnikom Kvarnerjem in tako bo Skopje po 14 letih izgubilo svojega prvoligaša.

Rabotnički nima več možnosti, da ostane v ligi, ker je izgubil obe tekmi s Kvarnerjem in Bekom in zato je nemogoče, da bi dosegel isto število točk kot neposredna nasprotnika.

Vodeča dvojica Partizan in Bosna je imela težko nalogo. Čeprav je za Bosno bilo to pričakovati, ker so Sarajevčani morali v Zagreb na dvoboj s Cibono. Partizan je bil nesporen favorit v srečanju z Metalcem (v svoji dvorani). Medtem pa je le malo manjkalo, da ni prišlo do največjega presenečenja kola. Sedem minut pred koncem so imeli igralci Metalca kar 11 točk prednosti in Partizan je samo s težko muko v poslednjih sekundah osvojil težko zmago s tremi točkami razlike.

Tekma med Cibono in Bosno je bila zelo razburljiva, zelo kakovostna in se je odločila v zadnjih trenutkih, saj je bila Bosna večji del tekme v vodstvu in to predvsem po zaslugi Mirza Delibašiča, ki je gotovo v Zagrebu odigral svojo najboljšo tekmo v tem prvenstvu.

Tako je vodeča dvojica še dalje na vrhu lestvice z enakim številom točk in samo predzadnje kolo, prihodnji petek v Beogradu, bo dalo odgovor, kdo bo novi prvak Jugoslavije.

Ekipa, ki bo v tem obračunu zmagala, bo tudi avtomatično novi prvak.

Zelo razburljivo je bilo tudi v Čačku, kjer je domači Borac visoko premagal Brest. Ljubljančani so v 15. min. prvega polčasa vodili s 40:30, a tedaj so ostali brez Čosića, ki je zelo kitro zagrešil pet osebnih napak in to je bilo usodno za Brest, katerega so oškodovali tudi sodniki.

Zanimivo je tudi, da je prav tako težak poraz doživela Jugoplastika v Zadru. Brest in Jugoplastika se borita za tretje mesto in njuna težka poraza s 25 točkami razlike predstavljata veliko presenečenje.

Radnički je brez težav premagal Dalvin, ki se je že poslovil od prve lige.

Tako sta tri kola pred koncem prvenstva znana dva drugoligaša, kot tudi dva kandidata, ki se bosta borila za naslov prvaka. Glede na to, da se poslednja tri kola igrajo v borih desetih dneh, bo v tem času vse jasno o letošnjem, doslej gotovo najrazburljivejšem prvenstvu Jugoslavije.

ATLETIKA

DANES NA KATINARI

Drugi kros Adrie

Danes bo na Katinari drugi od treh krosov, ki jih atletski odsek ŠD Adria organizira za dijake osnovne ter srednje šole na Katinari. Proga bo speljana delno po gozdiču delno po nogometnem igrišču, za stavbo srednje šole.

Kategorije bodo tako razdeljene: učenci 1., 2. in 3. razreda osnovne šole — 400 metrov;

učenci 4. in 5. razreda — 800 metrov;
srednja šola 1.200 metrov;
deklice pa bodo startale
osnovna šola — 600 metrov;
srednja šola 1.000 metrov.

Zbor tekmovalcev bo ob 14.30, pričetek tekmovanja pa pol ure kasneje.

Ruzzier

NOGOMET

PRIJATELJSKA TEKMA

Emona — Kras 2:3 (2:0)

KRAS: Bogatec, Škabar, Rebula (Husu), Žužič, Trampuž, Blažina (Valter Milič), Colja, Verša, Ljubo Milič, Miloš Milič, Šegina (Žužek).

STRELCI za Kras: Ljubo Milič, Žužič, Colja.

KOŠARKA

SESTO SAN GIOVANNI — V polfinalu tekmovanja za pokal košarkarskih prvakinj je italijansko moštvo Geas odpravilo beograjsko Crveno zvezdo z rezultatom 56:52. Prva tekma se je končala z izidom 54:53 v korist Beograjčank, zato je bila razlika v koših boljša za Geas, ki je tako napredovala v finale pokala prvakinj.

V finalu se bo Geas srečal s Sparto iz Prage, ki je premagala Minor Penik (Bolgarija) z rezultatom 71:69.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» • DZS • 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 13.000 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 250, sožalja 300 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Avtomobil Morovih ugrabiteljev

V Ul. Licinio Calvo, prav tam, kjer so v četrtek odkrili fiat 132, s katerim so Mora odpeljali s prizorišča ugrabitve, so preiskovalci odkrili tudi fiat 128, ki naj bi bil drugi avto, v katerega so premestili predsednika KD, potem ko so pustili prvega. Preiskovalci so ga odprli z dokajšnjo mero previdnosti, saj so se bali, da je miniran (Telefoto ANSA)

NENORMALNI, KER GOVORIJO SLOVENSKO?

Avstrijska protimanjšinska politika pelje do absurda

Zgovoren primer koroškega Slovenca Mihe Zablatnika

CELOVEC — «Smo koroški Slovenci nenormalni?» — pod tem naslovom komentira četrtkov slovenski tednik na Koroškem «Naš tednik» primer Slovenca Mihe Zablatnika, ki mu je bilo te dni dostavljeno pismo celovškega okrajnega sodišča. Zablatnik je s svojo ženo od krške škofije zahteval plačilni poziv za cerkveni davek v slovenskem jeziku, kar pa je ta odklonila in je po daljšem dopisovanju v odgovor na to vztrajno zahtevo sprožila eksekucijo. Zablatnik je izjavil pripravljenost, da cerkveni davek plača, seveda če mu dostavijo poziv v slovenščini. Okrajno sodišče je ob koncu ugotovilo, da bo preverilo ali ga je treba postaviti pod skrbstvo in mu s tem vzeti vse državljanske pravice. Zablatnikova stanovitnost, ker je kljub grožnjam z eksekucijo in z zaporom vztrajal pri svoji zahtevi, za sodnika ni bila «vsakdanja normalna zadeva» in je očitno sklepal, da je človek, ki ni normalen pokoren državljan, tudi sicer nenormalen, zato mu je poslal pismo z grožnjo, da ga bodo postavili pod skrbstvo, če ne bo vzel na znanje, da je uradni jezik za sodnika le nemščina, piše «Naš tednik».

V nadaljevanju komentira list, da v primeru koroškega Slovenca tovrstnih sodnijskih prizadevanj ni moč gledati izolirano, kajti ne le, da so koroški Slovenci zaradi nenaklonjene manjšinske zakonodaje diskriminirani in morajo vztrajati do zadnjega, če hočejo, da jim bodo dane njihove pravice, temveč visi nad vsakim, ki tako ravna, Damoklejev meč nenormalnosti z vsemi posledicami. Kajti če bi normo, da je Koroška pač nemška, bolj ozko interpretirali, potem so koroški Slovenci že zgolj zaradi svojega materinega jezika nenormalni, pravi «Naš tednik».

Vsekakor pa je mogoče reči, da so tudi to izrodki in logične posledice protimanjšinske sedmojulijske zakonodaje, ker je prav ta zakonodaja osnova za taka in podobna prizadevanja po absolutnem popemčenju Koroške razen nekaterih izoliranih dvojezičnih otokov. (Sindok)

CELOVEC — V četrtek se je ponovno sestal koordinacijski odbor koroških Slovencev, na katerem sta obe njihovi osrednji organizaciji obravnavali nadaljnje skupne korake v prizadevanju za uresničitev člena 7 avstrijske državne pogodbe. Pogovor je tekel o načelnih vprašanjih, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost na Koroškem.

TRŽAŠKI DNEVNIK

X. POKRAJINSKI KONGRES ZŽI

Prizadevanje žena za demokratično družbo

Velika zasluga Slovenk za razvoj organiziranega ženskega gibanja - Govori Jole Burlo, Lilijane Serti in pokrajinske tajnice ZŽI Ester Pacor

«Ženske so pomlad današnjega sveta, kajti sprožijo lahko njegov preporod», s temi besedami je dolgoletna voditeljica Zveze žensk Italije Jole Burlo včeraj začela X. pokrajinski kongres najštevilčnejše ženske organizacije v državi. Zveza je zrasla med odporniškim gibanjem in se krepila v vsakodnevnem prizadevanju za demokratičnejšo družbo, zato danes nikakor ne more in ne sme prezreti tragičnih dogodkov, ki pretresajo državo. Obsodbi napada na poslanca Mora in uboja njegove osebne straže, je najprej poudarila Burlo, za njo pa v slovenščini povzela Lilijana Serti, pa mora slediti še večja angažiranost žensk v skupnem boju proti takim prevratniškim poskusom, ki bi hoteli Italijo ponovno potisniti v temačne čase fašistične strahovlade.

Tržaški pokrajinski kongres ZŽI poteka v obdobju, ko je zaradi hude splošne krize negotov in težak položaj vsakega posameznika v Italiji. Vendar pa je položaj ženske v današnji italijanski družbi še težavnejši; vzroke sta zelo nadrobno podali najprej dosedanja pokrajinska tajnica zveze Ester Pacor, nato pa še Lilijana Serti v slovenščini. Marsikatera težava, na katero naletijo ženske v svojem vsakodnevnem življenju, je veliko starejša od obstoja organizacije, ki pa se je z njo spoprijemala že 30 let. Vprašanja so lahko ista, nikakor pa niso več isti pogoji, iz katerih se težave porajajo. Nujen je bil zato drugačen pristop. X. pokrajinski kongres pomeni prelomnico delovanja ZŽI, prelomnico, katero je nakazal januarski vsedržavni kongres zveze s tem, da je na stežaj odprla vrata vsem tistim, ki jim je do odkrite razprave o ženski problematiki, do soočenja z drugačnimi stališči, do dogovarjanja o skupnem boju.

Namesto sestave posameznih posegov ali branja predlaganega poročila, so udeleženke številnih pripravljalnih sestankov razpravljale o celi kopici problemov, ki se nanašajo tako na teoretsko izdelavo stališč zveze, kakor tudi na praktične težave, ki jih bo treba nujno premostiti. Na podlagi teh mnenj je bilo izdelano tajniško poročilo, ki je tako zajelo vse pereče probleme, od težav pri zaposlovanju žensk, preko nespremenjene in podrejene vloge ženske v družini, do pekočega vprašanja spolnosti. Še vedno so namreč sinonimi ženska, žena, mati, medtem ko je pravna ureditev splava, ki bi v zadostni meri upoštevalo žensko samoodločanje, zgolj up. O vsem tem, predvsem pa o načinu, kako lahko žensko gibanje končno odpravi vsaj nekatere že stoletne krivice bodo po ločenih skupinah danes razpravljale udeleženke X. kongresa.

Po svojem zelo obsežnem uvodnem poročilu, oziroma osnovi za splošno razpravo, kakor ga je sama imenovala, je Ester Pacor dala poudarka tudi vprašanjem slovenske narodne skupnosti. Podčrtala je, da so Slovenke v naši deželi od vsega začetka imele velike zasluge za razvoj organiziranega ženskega gibanja, saj je današnja pokrajinska ZŽI izšla iz antifašistične fronte žensk. Vendar pa je v zadnjih letih v vrstah organizacije specifičnost slovenskih žensk v Furlaniji - Julijski krajini bila premalo poudarjena, je še dodala Pacor. Vsekakor pa do tega ni prišlo samo v ženski organizaciji, temveč v vsej slovenski skupnosti, ki se z ženskimi problemi žal premalo sooča.

PROCES ZARADI POKOLA NA TRGU FONTANA

SID je že takoj po atentatih vedel za odgovornost fašistov

Kljub temu pa je preiskava mirno šla v nasprotno smer - Pričevanje polkovnika SID Genovesija

CATANZARO — Na procesu v Catanzaru je spet v ospredju ena od tolikih senčnih strani prve faze preiskave o atentatih 12. decembra 1969. Ves včerajšnji dan je bil posvečen zaslišavanju polkovnika Genovesija, voditelja prvega oddelka urada «D» vojaške obveščevalne službe — SID. Med drugim so sodniki in odvetniki skušali končno pojasniti še nerazčiščeno vprašanje, odkod informacija, ki je krožila v uradih SID že dan po atentatu na Trgu Fontana in ki je pripisovala očetovstvo atentata fašistoma Mariu Merlinu in Stefanu Delle Chiaie, ustanovitelju zloglasne «avanguardia nazionale», ki se že več let skriva v Španiji.

17. decembra 1969 je SID poslal organom sodne policije noto v tej zvezi, kateri je omenjal tudi mandatorja atentatov, in sicer Guerina Seraca in Roberta Leroya, dva znana pripadnika «črne internacionale», ki pa sta bila v poročilu SID označena kot anarhista. Genovesi ni znal — ali ni hotel pojasniti — kdo je dal dodatno informacijo o dveh tujcih, preklical pa je svojo prvo verzijo, po kateri naj bi jo dal informator SID Serpieri. Prav tako ni Genovesi pojasnil, kako je bilo mogoče, da so tujca označili za «anarhista», ko pa sta delala za agencijo «Agintarpress», ki je veljala za center mednarodne reakcije. In končno ni visoki častnik znal povedati, zakaj ni bila dana poročilu SID nobena teža, ampak se je preiskava mirno nadaljevala po «rdeči sledi», in to kljub informaciji, ki je jasno kazala v nasprotno smer.

Del Genovesijevega pričevanja pa je bil posvečen vprašanju, kdo je sklenil kriti informatorja SID Giannettinija ter prikriti sodstvu, da gre za sodelavca obveščevalne službe. Genovesi je povedal, da se je za kritje fašističnega časnikarja najbolj ogrel tedanji vši šef SID in bivši načelnik generalnega štaba oboroženih sil, admiral Eugenio Henke (tm).

STRAHOVI TUDI NA POLICIJSKIH POSTAJAH

Da ima vsak pošten grad na Angleškem in Škotskem svoje stalne strahove in prikazni, je znano, doslej pa še nismo nikoli slišali, da bi imeli take goste tudi policijski komisariati, postaje itd. Kljub temu pa kaže, da ima policijska postaja nekje v Devonu svojo «damo v črnem». «Izvedenci» to razlagajo takole: tam, kjer so zasedali poslopje, v katerem je policijska postaja, je bila nekoč stara hiša, v kateri je prišlo do tragičnega samomora. «Dama v črnem» se zabava tako, da premetava papirje po pisalnih mizah, gasi luči ter, tako vsaj pričajo očividci, meče najrazličnejše predmete po hodnikih. Tudi hladnokrvni britanski policaji so ob vsem tem baje rahlo prizadeti, trdijo.

ATENTAT NA ŠPANSKO JEDRSKO ELEKTRARNO

Pri eksploziji peklenskega stroja ubita dva delavca, več desetin pa jih je bilo ranjenih

MADRID — Dva mrtva in več desetin ranjenih delavcev je tragični obračun eksplozije peklenskega stroja v jedrski elektrarni v Lemonizu, 30 kilometrov severno od Bilbaa.

Včeraj popoldne, nekaj minut pred eksplozijo, je neznanec obvestil o atentatu radijsko postajo «Radio popular» iz Bilbaa. Iz Madrida pa španska tiskovna agencija Efe poroča, da bo krvavi dogodek v Lemonizu povzročil odstavitev poveljnika policije v Vizcayi. Njemu je bila namreč poverjena naloga, da izvede varnosti načrt, ki bi moral preprečiti številne atentate proti elektrarnam družbe «Iberduero».

Gradnja jedrske elektrarne v Lemonizu se je pričela pred šestimi leti ob ostrih protestih prebivalstva, ki je nasprotovalo lokaciji. Včerajšnji atentat bi lahko imel še hujše posledice, saj je prišlo do eksplozije v neposredni bližini jedrskega reaktorja, ki pa še ne obratuje.

Kitajska potrdila jedrski poskus

PEKING — Tiskovna agencija Nova Kitajska je včeraj uradno potrdila, da je bil v sredo uspešno opravljen jedrski poskus. V uradnem poročilu ni podatkov o jakosti eksplozije, niti posebnega komentarja, ki je običajno sledil prejšnjim poskusom. Po informacijah ameriškega ministrstva za energijo, naj bi šlo za atomski poskus v atmosferi, katerega jakost pa je bila nižja od 20 kilotonov. Poskus so izvedli v Sinkiangu. To je že 23. kitajski poskus. Zadnjega so zabeležili 17. septembra lani.

Iraške oblasti umorile 300 Kurdov

RIM — Predstavnik Zveze kurdskih študentov v Evropi je včeraj sporočil, da so iraške oblasti pred kratkim, brez procesa, v mosulskem zaporu obesile 300 Kurdov. Predstavnik študentov je tudi opozoril na stopnjevanje nasilja proti Kurdom, od bombardiranja naselij, do prisilne preselitve. Tako naj bi bagdadska vlada pregnala že kakih 300 tisoč pripadnikov tega starodavnega naroda, ki živi na področju štirih držav.

Obdukcija za žrtve upora v kaznilnici

BUENOS AIRES — Sodna oblast je odredila obdukcijo za žrtve upora v kaznilnici Villa Devoto. Ukrep je najbrž v zvezi s pisanjem nekaterih časopisov, da je bilo med enournim uporom slišati tudi streljanje. Uradna verzija o dogodkih, ki so terjali življenje 64 kaznjencev (štirje so namreč umrli v bolnišnici), trdi, da so jetniki po neuspelem poskusu, da bi zajeli skupino paznikov ter jih pridržali kot talce, zanetili požar.

Od 161 zapornikov na tistem oddelku, jih je šestdeset že na kraju samem podleglo zaradi opeklin in zadušitve z dimom.

«Črna smrt» pred bretonsko obalo

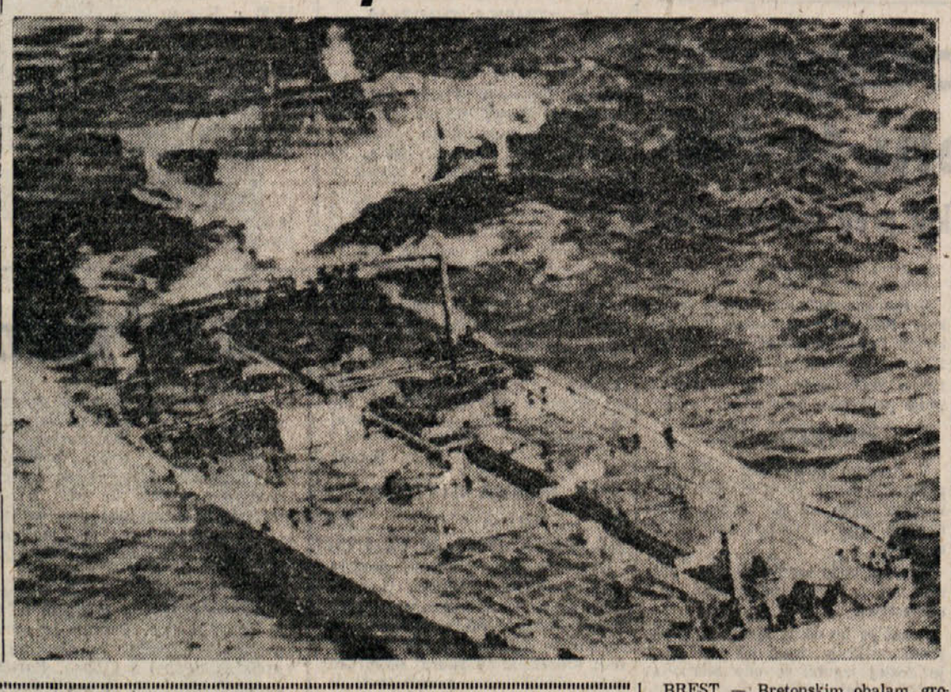

BREST — Bretonskim obalam grozi ekološka smrt. Na Porsalskih čereh, tri milje od obale, se je včeraj preklal na dvoje liberijski tanker «Amoco Cadiz» z 230.000 t surove nafte.

V četrtek je tanker, ki ima 109.700 ton nosilnosti prosil za pomoč zaradi okvare ladijskih motorjev. Vlačilcu je že uspelo privezati velikanko, ko je razburkano morje pretrgalo vezi in tanker je nemočen nasedel na čereh.

Kot poročajo je «črna smrt» že dosegla bretonsko obalo, francoske oblasti pa skušajo omiliti škodo. To je že četrto onesnaženje bretanskih obal po brodolomu tankerja «Torrey Canyon» leta 1976.

Na sliki (telefoto ANSA): liberijski tanker «Amoco Cadiz» na Porsalskih čereh.

KINŠASA — V Zairu je predsednik Mobutu sporočil, da so že izvedli 13 smrtnih kazni nad osebami, ki naj bi se udeležile spodletelega državnega udara in ki jih je pred dnevi obsodilo zairsko vojaško sodišče. Mobutu je tudi dejal, da je bila 14. obsojenka pomiloščena.

Budnost in strnjenost

(Nadaljevanje z 2. strani)

nost ob tem nebrzdanem naraščanju političnega nasilja v Italiji. Dr. Colja je med drugim izjavil: «Pri tem moramo biti zaskrbljeni predvsem mi predstavniki slovenske manjšine v Italiji, saj nam je iz fašistične dobe znan zgodovinski postopek drvenja neke države v diktaturo. Za vzgled nai nam bo umor Mateottija pred 50 leti. V glavnem smo Slovenci v zamejstvu pripadniki srednjih in nižjih socialnih slojev, prav te pa posebni zakoni v izjemnih situacijah udarijo z vso svojo silo. Jasno nam mora nadalje biti, da ni to osebni napad na poslanca Mora in na njegovo stranko, temveč napad na ves demokratični red v Italiji.» Svetovalci so sestavili resolucijo, v kateri obsojajo nasilje in izražajo solidarnost svojcem padlih članov Morovega spremstva. To resolucijo so repentabrski svetovalci poslali v vednost sindikatu policijskih agentov ter vodstvom strank ustavnega loka s posebnim ozirom na KD. (d.j.)

Zgonik

Tudi zgoniški občinski svet se je sinoči sestal na izrednem zasedanju v zvezi s tragičnim rimskim dogodkom. Župan Jože Guštin je v obširnem uvodnem posegu med drugim naglasil, da ni prišlo po naključju do atentata na poslanca Mora prav na dan, ko je parlament imel na dnevnem redu izglasovanja zaupnice vladi z novo demokratično večino z odprtjem na levo. Ta in podobne prevratniške nakane so vperjene proti taki vladi in sploh demokratični ureditvi v državi, vendar na so enotnost, aktivna prisotnost delavskih množic in vseh demokratov, trdno jamstvo za ohranitev republiške ustave, ki mora botrovati, da bodo tudi slovenski narodnostni skupnosti priznane vse pravice. Po izvajanjih Miloša Budina ter načelnikov svetovalskih skupin Srečka Orla in Vladimira Rebule, je občinski svet soglasno odobril resolucijo, ki poziva vlado in parlament, da najhitreje na osnovi demokratične ustave poskrbijo za obrambo demokratičnega javnega reda z ukrepi, o katerih se že dolgo razpravlja in ki zadevajo v prvi vrsti reformo in obnovo varnostnih služb, reformo organov javne varnosti, reformo zaporniškega sistema ter sodnih postopkov, obenem pa poziva vse prebivalstvo k budnosti in borbenosti, ki naj se izpričata z aktivno in zavestno prisotnostjo ter udeležbo pri slehernem momentu demokratičnega življenja, ki ima svoj izvor v odporniškem gibanju ter h krepitvi proti fašistične enotnosti in strnjenosti, v katerih je jamstvo za popolno osamitev in onemogočenje vsakršnega prevratniškega načrta ter za obrambo obstoječega demokratičnega družbenega ustroja. (b.s.)

Jutri v Temnici odkritje spomenika padlim borcem

Jutri ob 10. uri bodo v Temnici pri Komnu odkrili spomenik 17 padlim partizanom bataljona «G. Zol», ki so jih Nemci pobili 17. marca 1944. leta. Ob 10. uri bo zbor pred gostilno, pol ure kasneje pa bo sprevod krenil proti spomeniku, kjer bo predsednik krajevne sekcije Zveze borcev Danilo Stepančič pozdravil domačine in goste. Po razvitju prapora domače sekcije ZB, bodo položili vence na spomenik in podelili priznanja OF zaslužnim domačinom. Med svečanostjo bodo spregovorili tudi predstavnik ZB Nova Gorica Stojan Fakin, tržaški pokrajinski predsednik ANPI-VZPI A. Calabria, tajnik istega združenja Dušan Košuta, Gino Luperini v imenu preživelih borcev bataljona in bivši komandant Tržaške brigade Riccardo Giacuzza. Sledil bo kulturni spored, na katerem bodo nastopili otroci, mladinci, recitatorji, pevci in godba na pihala. V kioskih bo na razpolago pijača in jedača.

SLOVENSKI KLUB
priredi v sredo, 22. marca,

KULTURNI POHOD V IDRIJO

na odprtje razstave AVGUSTA ČERNIGOJA. Zagotovili smo si družbo umetnika, strokovno vodstvo po razstavi in večerjo z žlikrofi.

Odhod ob 15. uri izpred sodne palače, Foro Ulpiano, povratek okrog 23. ure.

Vpisovanje na tajništvu SPZ (tel. 76-73-03) do ponedeljka, 20. marca, oziroma dokler bo še kaj razpoložljivih mest v avtobusu.

Cena (prevoz in večerja) za člane Slovenskega kluba 8.500 lir, za ostale 10.000 lir.

Danes na trgovinski zbornici

«Konferenca o proizvodnji pri Assicurazioni Generali»

V konferenčni dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 bo danes z začetkom ob 9. uri celodnevna «Konferenca o proizvodnji pri Assicurazioni Generali», za katero je dala pobudo enotna sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL. Razpravljali bodo o gledališčih sindikalnih organizacij in zavarovalnih podjetij na vlogo zavarovalstva v Italiji, na organizacijo dela pri zavarovalnicah, na naložbe, ki jih opravljajo posamezne zavarovalnice in na kakovost storitev, ki jih zavarovalna podjetja nudijo svoji klienteli.

● **Vrtnarice**, ki bi želele nastopiti službo kot suplentke v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1978/79, naj predložijo prošnje do 12. ure 15. aprila tega leta. Ustrezno izpolnjene obrazce naj pošljejo na urad za sprejemanje prošenj tržaške občine, soba številka 32.

PO TRAGIČNEM DOGODKU V UL. S. NICOLÒ

Morilca zlatarja Giacoma Barucha sta se vozila v belem mercedesu?

Prvi izsledki preiskovalcev po preverjanju izjav očividcev

Preiskavo, ki so jo uvedli takoj po roparskem napadu v Ul. S. Nicolò in po umoru 35-letnega zlatarja Giacoma Barucha, začenjajo dajaprve sadove. Vodi jih namestnik državnega pravdnika dr. Roberto Staffa. Po vrsti poizvedovanj in preverjanju izjav očividcev, so preiskovalci mnenja, da sta se morilca poslužila belega mercedesa z nemško evidenčno tablico. Očividci niso utegnili razbrati vseh številk tablice, vsi pa so opazili veliko črko D, ki je znak v Nemčiji registriranih avtomobilov.

V mercedesu so očividci videli dva moža srednje starosti in nizke postave. Eden je nosil temno obleko, imel je vijoličasto srajco in belo kravato, na glavi je imel širok klobuk, poleg tega pa je še imel temne brke. Drugi pa je bil nekoliko višji in krepkejši in malo plešast. Karabinerji in agenti letečega oddelka pozivajo vse tiste, ki so v dneh pred okrutnim zločinom videli bel mercedes in v katerem so opazili zgoraj opisana moža, naj jim to čimprej javijo. Obračajo se predvsem na uslužbence bencinskih črpalk, barov, gostiln, hotelov in na vse tiste, ki bi lahko imeli opravka s podobnimi možmi.

Preiskovalci se tudi po teh izsledkih vedno bolj nagibajo k domnevi, da je šlo za premišljen umor, ter da je bil rop le obrobno dejanje, s katerim naj bi hotela morilca preusmeriti preiskovalce na napačno sled.

Vojaki odkrili bombo med vajami na Dolgi kroni

Med vojaškimi vajami, ki so bile na Dolgi kroni, je skupina častnikov odkrila na zelo enostaven način pripravljeno bombo. Eksploziv, pol kilograma tritola, je bil v konzervni škatli, ki je bila povezana s timerjem z 10 m dolgimi žicami. Timer bi moral delovati s pomočjo dveh baterij, ki pa sta bili že zelo izrabljeni, kar priča, da so neznanci bombo pripravili in se je že pred časom izmebili. Specialisti so bombo razstrelili.

Bombo so vojaški častniki našli na odprtem travniku, v bližini petrolejske čistilnice in nedaleč od terminala alpskega naftovoda. Miljski karabinerji so takoj uvedli preiskavo, da bi izsledili «bombaše».

● **Vsedržavno združenje** bivših izseljencev v Avstraliji prireja jutri od 15.30 do 20. ure na Pomorski postaji ples, na katerega vabi člane in prijatelje.

● **Miljska občina** razpisuje tudi letos natečaj za štiri štipendije v znesku 250.000 lir za dijake višjih srednjih šol. Na natečaj se lahko prijavijo dijaki, katerih starši ne presegajo 1.200.000 lir letnega dohodka.

NA SEJMIŠČU PRI MONTEBELU

Še danes in jutri «Nauticamp 78»

Razstava športnih čolnov, rekvizitov za taborjenje in caravanning «Nauticamp 78» bo odprta za občinstvo še danes in jutri neprekinjeno od 10. do 20. ure. Število obiskovalcev, med katerimi je vsak dan tudi več ljudi iz notranjosti Italije, iz sosednje Slovenije in Hrvatske ter iz Avstrije, je že doslej prekoračilo vsa optimistična pričakovanja, še posebno živahno pa bo na sejmišču danes in jutri. Tudi obseg sklenjenih kupčij ne bo razočaral razstavljavcev: obiskovalci so že doslej naročili tudi več zahtevnejših eksponatov, med temi zlasti motorne čolne, rulotke in šotore. Živahne so bile kupčije tudi z drobnimi pripomočki za kampiranje in za življenje v naravi.

Za ljubitelje morja bodo danes ob 18.30 v dvorani za konference na sejmišču zavrteli vrsto filmov, ki so jih posneli med transatlantsko regato «Ostar» in na drugih podobnih podvigih. Filme in diapozitive bo komentiral skipper A. Preden, ki se bo oktobra letos udeležil s svojim čolnom «Samantha II.» tekmovanja za pokal Gauloise na Atlantiku na progi St. Malo - Capetown - Port of Spain (Trinidad) - St. Malo.

PO POVRATKU KOZMONAVTOV GREČKA IN ROMANENKA NA ZEMLJO

Uspešen obračun sovjetske vesoljske misije

MOSKVA — «Pred poletom nisva občutila, da se Zemlja vrti», je dejal podpolkovnik sovjetskega letalstva Georgij Grečko moštvu helikopterja, ko je pristal ob vesoljski ladji «sojuz 27». Inženir Jurij Romanenko pa je pristavil: «Vesela sva, da sva se vrnila na ljubljeno Zemljo, na rodno grudo. Počutiva se dobro.» Sovjetska televizija je predvajala celotni film mehkega pristanka vesoljske ladje «sojuz 26»

Po pristanku ju je takoj pregledala zdravniška ekipa, ki je ugotovila, da sta dobro prenesla dolgi polet. 96 dni breztežnosti v omejenem prostoru orbitalne postaje «saljut 6» ne predstavlja samo nov rekord bivanja v vesolju, temveč težko preizkušnjo za človeški organizem. Prilagajanje stanju breztežnosti sproži precejšnje probleme v človeškem organizmu, ki se še stopnjujejo ob povratku na Zemljo. Vse kaže, da tokrat ne bo zapletljajev. Vesoljca pa čaka še kopica zdravniških in bioloških poizkusov, saj bodo znanstveniki do potankosti raziskali vplive dolgega vesoljskega poleta.

Vesoljska misija Grečka in Romanenka se je pričela 10. decembra 1977, ko so s kozmodroma v Bajkonuru izstrelili vesoljsko ladjo «sojuz 26», ki se je po 24. urah spojila z vesoljsko postajo «saljut 6». Samo po sebi to ni predstavljalo senzacije, novost pa je bila v tem, da ima postaja «saljut 6» dva spojitvena mehanizma, kar je sprožilo domneve, da bodo Sovjeti poskusili spojitev dveh vesoljskih ladij.

Prvič jim je to uspelo 11. januarja, ko se je spojila vesoljska ladja «sojuz 27» na kateri sta bila kozmonavta Vladimir Džanibekov in Oleg Makarov, ki sta se čez teden dni vrnila na Zemljo s «sojuzom 26».

22. januarja pa je k vesoljski postaji priletela prva tovorna avtomatična ladja «progres 1», ki je oskrbela vesoljca z novo opremo, živežem in gorivom. Zahodni izvedenci poudarjajo, da je s tem odprta pot za namestitev stalnih orbitalnih postaj. Raketni motorji «progresa 1» so namreč omogočili vesoljcema popravek krožnice, ki se je do tedaj že nekoliko znižala.

2. marca se je s «saljutom 6» spojila prva «mednarodna» vesoljska ladja «sojuz 28», ki je imela na krovu, poleg sovjetskega kozmonavta Alekseja Gubarjeva, tudi prvega češkoslovaškega kozmonavta Vladimira Remeka. Po sedemdnevni misiji sta se Gubarjev in Remek vrnila na Zemljo, v četrtek pa tudi Grečko in Romanenko.

Znanstveniki so si edini, da se je zaključila najuspešnejša misija sovjetskega osvajanja vesolja, od kar je 12. aprila 1961 poletel v vesolje prvi človek, Jurij Gagarin. Obenem si utira pot prepričanje, da je bodočnost vesoljskega osvajanja prav v stalnih orbitalnih postajal. Američani so vložili ves svoj tehnološki napor v izgradnjo vesoljskega trajekta, ki bi moral prihodnje leto rešiti «življenje» ameriški vesoljski postaji «skylab», ki se nevarno približuje gostejšim plastem zemeljskega ozračja. (voc)

● **Mariborsko kulturno pismo**

(Nadaljevanje s 4. strani)

co, da podobe ne samo zažive, ampak živijo in dihajo, naj bodo to upodobitve konj, morja, pokrajine, hiš, samotnih dreves in cvetic. Vse lirično nakazano kot v kopreno zavito, abstraktno zaznavno, vendar vehementno, oprijemljivo in umetniško prežeto.

Draž in pomembnost razstave je prav v tem, da se podobe, ki razodevajo svojstven ustvarjalni pristop umetnice, vtisnejo človeku v spomin, ga plemenitijo in siljo k razmišljanju o nastanku podob in barvnih odtenkov, ki jih je pričarala poetična misel slikarke.

Kljub preobilici dela v gledališčih in drugih umetniških zvrsteh, pričakujemo, da bo umetnica Vlasta Hegedušičeva, kar največkrat obogatila slovensko likovno življenje z novimi umetniškimi dosežki. Množicc ljubiteljev umetnosti, ki se je zbrala na otvoritvi razstave, to najbolje potrjuje.